

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34

„Narodna Tiskarna“ telefon št. 85.

Volilci!

V torek, dne 18. decembra, se bode bil boj za čast slovenske kmetije. Pozivljajoč Vas, da se udeležite volitev polnoštevno, Vam priporočamo, da glasujete za kandidate, za katere so se izrekli zaupniki narodne stranke in najveljavnejši volilci dotičnih okrajev. Ti kandidatje so:

1. V sodnih okrajih: Ljubljana, Litija, Ribnica, Vrhnika, Velike Lašče in Zatičina:

Josip Lenarčič

posestnik in tovarnar na Vrhniki.

2. V sodnih okrajih: Cerknica, Idrija, Ilirska Bistrica, Logatec, Lož, Postojina, Senožeče, Vipava:

Ivan Božič

deželni poslanec in posestnik v Podragi.

3. V sodnih okrajih: Kočevje, Mokronog, Radeče, Trebnje, Žužemberk:

Franc Zupančič

posestnik v Rakovniku.

4. V sodnih okrajih: Črnomelj, Kostanjevica, Krško, Metlika, Novo mesto:

Ivan Globočnik

posestnik na Dobravi.

5. V sodnih okrajih: Brdo, Kamnik, Kranj, Kranjska gora, Radovljica, Škofja loka, Tržič:

Gustav Pirc

ravnatelj kmetijske družbe v Ljubljani.

Volilci! Pridite na dan volitve vsi do zadnjega na volišče in glasujte za te kandidate. Kmet naj zastopa kmeta!

Vodstvo narodne stranke.

Volitev v kmetijskih občinah.

„Kdor hoče s hudičem večerjati, mora imeti dolgo žlico“, je nekoč rekel Chamberlain v angleškem parlamentu, in tega izreka se spominjamo sedaj, ko se vsi napredni sinovi naše dežele pripravljajo na odločilno bitko s hudičevim zalego, ki že tisoč let izsesava in mori slovenski narod, ki je to krepko, nadarjeno in zdravo ljudstvo spravila ob kraj narodnega in gospodarskega propada, in ki pojde sedaj z divjo steklostjo v boj, da ohrani to ljudstvo na klerikalni verigi.

Predstoječe volitve v kmetijskih občinah pokažejo, do katere stopnje je dospelo mo gočno gibanje slovenskega ljudstva za osvobodjenje iz duševne in politične sužnosti; te volitve pokažejo, v koliko se je doslej posrečilo, revoltirati javnega duha in pripraviti tla za tisti velikanski preobrat, ki se mora izvršiti, ako naj dobi slovensko ljudstvo pogoje za resnično naroden, kulturni in gospodarski napredek.

Mi hočemo čimni našega naroda prikleniti ob tista velike ideje, ki so druge narode povzdignile do moči, do sreče in do blagostanja, in zato gremo s tisto veselo zavestjo v boj, ki jo daje sveto prepričanje, da se borimo za uzvišeno stvar, da se borimo za ljudski blagor proti sleparstvu in rokojnjaštvu, ki je zapisano na zastavi klerikalizma.

Dobro vemo, da boj ne bo lahak. Kdor hoče s hudičem večerjati, mora imeti dolgo žlico, sicer ne doseže nobenega grižljaja, in kdor se hoče boriti s klerikalizmom, mora napeti vse sile, se ne sme plašiti ne truda ne žrtev, se mora lotiti boja z vsemi močmi, sicer ne opravi ničesar.

Na te, slovenski kmetovalec, bodo v torek obrnjeni vsi pogledi. Kakor divje zveri se poženo proti tebi tiste pošasti, ki so v prejšnjih letih s tvojimi očaki barantale kakor z živino, ki so te zatirale, kakor da nisi človek, in ki te še danes drže v

temi in nevednosti, da te laglje izkoriščajo, in da za prislugek tvojih krvavih žuljev brezskrbno in brezdelno uživajo sladkosti tega sveta, v tem, ko tebe tolažijo s plačilom na onem svetu. V torek se pokaže, če si ti, slovenski kmetovalec, že spregledal, če si spoznal, da si tudi ti vreden boljšega življenja že na tem svetu, in da rediš na svojih izmučenih prsih strupenega gada, ali če si še vedno tako zaslepljen, da poljubljaš bič s katerim te neusmiljeno tepe črno klerikalstvo.

Težko ti, slovenski kmetovalec, ne bo izbirati. Odkar te je liberalizem osvobodil tlake in desetine, odkar ti je liberalizem pomagal, da si sam gospodar na svojem svetu, odkar ti je dal moč, da po svojih poslancih vplivaš na državno gospodarstvo, vedno si volil, kakor so ti ukazali v farovžu. V tej dolgi dobi se je tvoj položaj poslabšal, propadel si gospodarsko, in to propadanje se vedno hitreje vrši, in za vse to se imaš zahvaliti klerikalstvu in tistim klerikalnim poslancem, katere si volil. Stopi že na svoje noge, in če boš s svojo glavo mislil, boš spoznal, da ne bo prej bolje, dokler ne bo kmet zastopal kmeta.

Od vas, zavedni rodoljubi križem dežele, ki imate srce za naše ljudstvo in razum za njegove potrebe, od vas, ki ste spoznali, da je klerikalizem strup, ki umori vsak narod, od vas, ki ste sprevideali, da se mora klerikalni plevel pokončati, in da se mora sleparski klerikalizem ugonobiti, ako naj postanemo deležni boljših časov, od vas pričakujemo vse napredno slovenstvo, da se pogumno postavite na čelo svojim rojakom, in jih peljete neustrašeno v boj. Od Vaše agitacije, od Vaše delavnosti, žilavosti in požrtvovalnosti je največ odvisen izid volitev. Vsi na krov, vsi do zadnjega na delo za naše vzvišene ideale in proti klerikalnemu lopovstvu in sleparstvu, in božji blagoslov bo z nami.

Izid volitve je zlasti z ozirom na strahovite napore duhovništva in na nezastlišana nasilstva ničvrednega klerikalstva negotov, ali upanje, radostno upanje nas prešinja

LISTEK.

Prešernov album.

Ob stoletnici pesnikovega rojstva (1800 — 3. decembra — 1900) izdal „Ljubljanski Zvon“. Uredil A. Aškerc.)

Najlepša, najumetnejša in najtrajnejša proslava literatovega jubileja je — literarna. Bakljade, komersi, veselice, žive slike, govori, napitnice... vse izgine, a knjiga ostane „monumentum aere perennius“. Prelepa, pesnika vredna je bila torej ideja g. urednika Aškercja, ki je sklenil v slogi s sotrudniki „Lj. Zvona“ proslaviti Prešernov jubilej s tem, da se posveti stoletnici Prešernovega rojstva vsa 12. številka „Ljubljanskega Zvona“ kot samostojno, celotno literarno delo — kot Prešernov album. In takoj naj konstatujem, da se je ta lepa Aškercjeva ideja izvršila kar najlepše. Celih 181 strani obsega „Prešernov album“, ki je poln najzanimivejših razprav, temeljitih študij, duhovitih člankov, povesti in pesmi o Prešernu, njegovi dobi in o njegovih poezijah. Ta album je prinesel veliko množico doslej še neznanih in neobjavljenih literarnohistoričnih podatkov, ki se tičejo pesnika in človeka Prešerna. Tu so objavljeni doslej še nenatisnjene

Prešernove (slovenske in nemške) pesmi, novi, neznani epigrami, neznana pisma Prešernovih sodobnikov i. dr. Z različnih stališč in z raznih strani se tu razsvetljejejo Prešeren in njegove pesmi v člankih, ki pa vsi se zlagajo v tem, da je bil Prešeren velik mož po duhu in po srcu, in da cenimo njegove zasluge še vse premalo.

„Prešernov album“ je torej bogat ne le po straneh in spisih, nego tudi po mnogih novih zgodovinskih podatkih in kritičnih razkritjih. Ta album je nedvomno pokazal Prešerna v najjasnejši, najpopolnejši luči. Četudi morda nikdar ne izvemo vsega o svojem pesniku-prvaku, toda ako smo prečitali to krasno knjigo, potem stoji pred nami velikan Prešeren kakor je živel, trpel, delal in umrl — Prešeren, ki ga mora častiti in ljubiti vsako slovensko srce.

Mogoče pa se najde kdo — saj pri Slovencih je vse mogoče! — ki bo ugovarjal, da se je objavila ta in ona malenkost, in da se je posvetilo tudi v nekatere kotičke, ki bi naj bili idealistom in filistrom na ljubo ostali še nadalje v temi. Ali tem bodi tale odgovor: dasi časté slavé in ljubijo Nemci svojega Goetheja nad vse, brez konca in brez mere, pri tem vendarle niso ostali slepi tudi za senčne strani svojega vzornika. Nemškim literarnim zgodovinarjem je znan vsak dan Goethejeva živ-

ljenja za vsak dan vedo, kje je živel, kaj je počel, in s kom je obdeval. In v tem malenkostno natančnem ter minucioznem popolnem životopisu Goetheja je tudi marsikatera stran, ki naj bi ostala — po želji idealnih najivk — rajši nepisana. Ali Nemci časté v svojem Goetheju ne le velikega poeta, nego tudi — celega človeka in Nemca. In tudi Slovenci naj ljubijo Prešerna kot človeka, ki je bil pač včasih tudi slab, a vzlic vsemu zlata, nad vse plemenita, mehka slovenska duša.

Preveč bi nam narastel ta podlistek, ki naj občinstvo le iznova opozori na krasni „Prešernov album“, zato naj navedemo samo še vso vsebino:

Pesmi. (Izvirne.) Prešernu ob stoletnici njegovega rojstva. (A. Aškerc.) Prešernu. (E. Gangl.) Pesem mladine 3. decembra 1900 (Oton Zupančič.) Nenatisnjeni stihi Prešernovi iz Elizija. (T. Doksov.) — (Prevedene.) Štiri Prešernove pesmi v ruskem jeziku. Prevedel V. N. Ščepkin. Tili skaliden („Pevou“). Prevedel Alfred Jensen. Devet Prešernovih pesmi v italijanskem jeziku. Prevedel Iv. Trinko.

Novelete in črtice. Nezakonska mati. Spisal dr. Fr. Zbašnik. Hrepenenje. Spisal Fr. Meško. Memento mori. Spisal J. Kostanjevec. Mala rokavičarica. Spisal po podatkih Prešernove hčere gđe. Ernestine Jelovškove Fr. Govékar. V samotni

uri. Spisala Ernestina Jelovšek. Prešernova vrtnica. Spisal R. Murnik.

Članki. France Prešeren (1800 — 1900) Spisal Rajko Nachtigall. Več Prešerna! Spisal Ivan Prijatelj. Prešernova še nenatisnjena pesem in drugo. Spisal dr. Gregor Krek. Prešeren v pisnih sodobnikih. Sestavil L. Pintar. Še nenatisnjen epigram Prešernov. Objavil Vladimir Francev. Prešeren med Slovani. Spisal I. Šleibinger. Socijalni problemi v Prešernu. Spisal dr. I. Žmavc. Prešeren u Srba. Spisal Andra Gavrilović. Nekaj o tekstu Prešernovih pesmi. Spisal Fedor E. Korš. Prešernov utjecaj na Stanka Vraza. Spisal dr. Milivoj Šrepel. Prešeren med Nemci. Spisal dr. Fr. Vidic. Prešeren med Švedi. Spisal Alfred Jensen. Prešeren in kritika. Spisal Fr. Ilešič. Prešeren med Italijani. Spisal S. Rutar. Prešeren določen za urednika slovstvenemu listu. Spisal dr. Karel Strekelj. Prešernova podoba. Priobčil Fr. Levec. Ime „Prešeren“ v naši literarni zgodovini. Sestavil P. pl. Radics. Prešernove pesmi in naši skladatelji. Spisal Fr. Gerbič. Prešeren v šoli. Spisal Dr. Jos. Tominšek. Prešeren v najnoviji češki izdaji. Sestavil Jaromir Boecký.

Drobni zapiski. Moje znanstvo s Prešernom. Ludovik Ravnika. Potočnikov dnevnik o Prešernovi smrti. Fr. Levec.

*) Naroča se pri L. Schwentnerju.

da zmaga, da bo dan 18. decembra vesel dan v slovenski zgodovini in zlasti v zgodovini slovenskega kmeta-trpina.

Sicer pa tudi Rim ni bil sesidan v jednom dnevu in noben prevrat se ni izvršil kar čez noč, nego le polagoma. To pa je gotovo, da pride ura, ko bo visel hinavski klerikalizem na tisti vrvi, ki jo je spletel, da bi se z njim iznebil neljubih nasprotnikov. Bodi izid volitev kakršenkoli, boju za osvobodjenje slovenskega ljudstva in klerikalne sužnosti ne bo prej konec, dokler ne bo klerikalizem ležal premagan v svoji krvi, zakaj za nas velja stari rek: „Si fractus illabatur orbis, impavidum ferient ruinae.“

Državnozbornske volitve.

Žitnika ali Božiča?

Opomni notranjskim volilcem.

Z napeto pozornostjo čaka ves slovenski svet na izid volilne bitke, ki se bo bila v torek v naši deželi. Zlasti so uprti vsi pogledi na Notranjsko, ki se s tolikim ponosom imenuje zavedno, in kjer si stojita nasproti kmetovalec Ivan Božič in beneficijar Ignacij Žitnik.

Zavedni Notranjski, ki je — skoro 30 let je že tega — v velikanski volilni borbi mej grofom Hohenwartom in dr. Razlagom posvedočila svojo naprednost, in se je še celo v inozemstvu proslavljala notranjska močnatost in neustrašenost, odločnost in neupogljivost, bo prihodnji teden dana priložnost, da izbriše grdi madež, ki ga ima na sebi, odkar se je notranjski kmetovalec po brezvestnih huj-skačih in sleparijah dal zapeljati, da je kot svojega zastopnika poslal v deželni zbor senožeškega Zelena, v državni zbor pa Ignacija Žitnika.

Vsak je sam svoje sreče kovač, in kakoršne zastopnike ima ljudstvo, tako se mu tudi godi. Notranjci so razumni, možje in vsled tega mislimo, da jim ne bo težko se odločiti, koga naj volijo, ali Žitnika ali Božiča.

Razložek mej Žitnikom in Božičem je tako velik, da ga mora spoznati tudi največji revež na duhu. Božič je sam kmetovalec, on pozna iz lastne skušnje želje in potrebe kmetškega stanu in ima v vsakem oziru veliko večjo sposobnost za poslanca, kakor Žitnik. To se je pokazalo v deželnem zboru kranjskem. Božič spada mej najuglednejše in najuplivnejše poslance, njega vse spoštuje kot jako delavnega, unetega in zmožnega poslanca, vse ga pozna kot poštenjaka, in on je v nekaj letih za svoje volilce več dosegel, kakor njegov klerikalni prednik v vseh 25 letih, kar je bil poslanec.

Nasproti Božiču je Žitnik prava reva. O kmetijstvu prav nič ne razume, upliva nima prav nobenega, a o kaki zmožnosti še govoriti ni. V državnem zboru se sploh ni upal na dan stopiti, ker je vedel, da ga nič ne obrajta, a da tudi v deželnem zboru ni mož na svojem mestu, to vedó njegovi volilci. Koliko let se poganja Žitnik že za vodovod v Ambrusu. Le vsled Žitnikove popolne nezmožnosti in zmedenosti se je stvar tako zmešala, da še danes ni kruha iz te moke, med

Prešeren v ruski izdaji. Aškerc. Še ne objavljen nemški prevod Prešernovih pesmi. Aškerc. Prešernove gostilnice. S. Rutar. Jugoslovanska akademija v Zagrebu in Prešeren.

„Prešernovalbum“ pa ima tudi ilustracije in sicer: portret Prešernov, v heliogravuri, po oljnatli sliki Kurza pl. Goldensteina. Rastlinske vinjete, zelen podtisk, narisala gospodična Ivana Kobilca. Vinjete „Lira“ („Strune, milo se glasite“), in pa „Nezakonska mati“ sta narejeni po razglednicah g. Ivana Vavpotiča, slikarja v Parizu. Rojstna hiša Prešernova v Vrbi, hiša v Kranju, kjer je Prešeren stanoval in umrl, ter spomenik na njegovem grobu v Kranju. (fotografski sliki). Fotografija Ane Jelovškove, Prešernove neveste. Portret Prešernov, narisal A. Langus.

Končno omenjamo še, da je tisek albuma najmodernejši in papir najfinejši. Vsa knjiga, za katero je priredil g. Bonač izvirne platnice, dela čast g. urednika, požrtvovalni „Narodni tiskarji“ in gg. sodelavci. Naj bi ne bile narodne hiše brez tega elegantnega albuma!

tem ko se je tačas napravilo drugod že mnogo in velikih vodovodov.

A pri izbori poslanca ni samo gledati na zmožnost in na delavnost kandidata, gledati je tudi na njegov značaj. Samo če je poslanec značajan mož, če je poštenjak, se smejo volici zanašati, da jim bo zvest, da bo res varoval njih koristi in da se ne bo dal podkupiti.

Žitnik pa nima takega značaja, Žitnik ni poštenjak, ampak je človek, katerega nihče ne spoštuje, odkar se mu je v kranjskem deželnem zboru dokazalo, da je pod častno besedo vedoma lagal.

Ker ta stvar po deželi ni natančno znana, jo hočemo na kratko pojasniti, da bodo volilci spoznali, kako grd, lažnjiv značaj ima kandidat Ignacij Žitnik.

Dne 11. februarja 1898. l. je »Slovenec« prinesel članek, v katerem je dolžil deželnega odbornika dr. Tavčarja, da je plačal zagovornik privatnih zavarovalnic. Vsled tega podlega napada je dr. Tavčar v deželnem zboru dne 15. februarja t. l. prijel kanonika Kalana in Ignacija Žitnika, ki sta tedaj pisala deželnozbornska poročila v »Slovenca«, in ju imenoval grda in nesramna obrekovalca, dokler svoje trditve ne dokažeta.

Kanonik Kalan ni hotel nič vedeti o tistem napadu, dr. Žitnik pa je vstal in s častno besedo izjavil, da on tistega lažnjivega napada na dr. Tavčarja ni pisal.

Vsled te Žitnikove izjave je vsa zbornica mislila, da je Kalan spisal tisti članek, da je torej on grd in nesramen obrekovalac in vse zaničevanje se je obrnilo proti njemu.

V seji dež. zbora dne 21. februarja je potem prišlo mej kanonikom Kalanom in dež. predsednikom baronom Heinom do jako ostrega prepira. V tem prepiru je grof Barbo zaklical kanoniku Kalanu: »Vi lažete! Vi ste laganja vajeni. Vi ste lažnjivec!«

Kanonik Kalan je za ta krvava žaljenja zahteval v prihodnji seji, naj grof Barbo svoje besede prekliče. Toda Barbo ni dal zadoščenja in ni preklical. Bil je prepričan, da je spisal Kalan tisto nesramno laž o dr. Tavčarju, glede katere je Žitnik dal častno besedo, da je ni spisal, in da pokaže Kalanu svoje zaničevanje, ga je novič razžalil, ter mu rekel, da po njegovih nazorih in po nazorih njegovih ožjih somišljenikov ni dostojno njegove moške časti, da bi sploh odgovarjal možu, kakor je Kalan, o katerem je dokazano, da je lažnjivec.

Na to novo strašno razžaljenje ni mogel Kalan nič več molčati, ter je sam povedal, da ni on spisal tistega grdega obrekovanja o dr. Tavčarju, zaradi katerega so ga vsi poslanci zaničevali, ampak daga je spisal dr. Žitnik, ki pa je potem pod častno besedo lagal, da ga ni spisal.

Lahko si je predstavljati, kako so gledali vsi poslanci, in zlasti katoliški poslanci, ko se je dognalo, da je Žitnik kakor figa-mož lagal pod častno besedo, ki je vsakemu poštenjaku sveta, potem pa ravnodušno gledal, kako je po krivici letelo občno zaničevanje na njegovega tovariša Kalana, katerega so drugi poslanci javno imenovali lažnjivca in šufta.

Vsled tega razkritja se grof Barbo seveda ni čisto nič branil, dati Kalanu zadoščenje. V seji 28. februarja 1898. je obžaloval, da je žalil Kalana in pribil, da je smatral Kalana kot tistega, ki je obrekoval dr. Tavčarja, ker je Žitnik s častno besedo potrdil, da on tistega obrekovanja ni spisal. Ob enem je grof Barbo pribil, daga je Žitnik pod častno besedo vedoma lagal.

Žitnik je bil s tem v očeh vseh dostojnih ljudi popolnoma uničen. Posledica tega je bila, da z njim, razen nekaterih duhovnikov, ni hotel noben drug poslanec občevati, da ni hotel nobeden podpisati njegovih predlogov, da ga niso volili v noben odsek več, da mu ni nobeden odzdravil, in da so vsi zapustili dež. zbor, kedar je on govoril, da mu tako pokažejo svoje zaničevanje.

Vsak drug človek bi bil v taci razmerah odložil mandat. Ko se je nemškemu državnemu poslancu Irotu brez dokazov samo očitilo, da je pod častno besedo lagal, je takoj odstopil, Žitnik pa se ni zmenil za vse zaničevanje, ampak

ostal poslanec, ker mu ni ne za čast, ne za spoštovanje ljudi, ampak samo za tisti desetak, ki ga dobiva kot državni poslanec. Žitnik bi moral namreč iti kam na deželo za župnika, če bi ne bil poslanec, ker od tega, kar mu nese njegov beneficij, ne more živeti. Toda duhovska služba na deželi ne diši Žitniku, on ne dela rad, on se rajši spreha po lepem Dunaju, kakor da bi hodil obhajati bolnike in da bi sedel v spovednici.

Ker se Žitnik ni hotel odpovedati mandatu, je njegova lastna stranka proti njemu nastopila.

Deželni glavar gospod pl. Detela je takrat izjavil, da Žitnik ni več vreden, da bi bil še poslanec. In v istem smislu so se oglašili tudi drugi klerikalni poslanci, namreč vsi tisti, ki so čutili, da se ne smejo več pajdšiti z Žitnikom, ako nečajo, da jih bodo drugi poslanci imeli za ravno take umazane poštenjake, kakor je Žitnik. Kdor pozna le količkaj gospode: glavarja pl. Detelo, poslance Modica, Jelovška, dr. Papeža, tisti razume, da kot resnični poštenjaki in značajni možje niso hoteli več z Žitnikom biti v enem klubu.

Na občnem zboru katoliškega političnega društva meseca februarja l. l. je potem klerikalna stranka dr. Žitnika brezobzirno posadila pred vrata in je dr. Švajcer v imenu stranke naravnost pozval Žitnika, naj odstopi. Tudi je klub klerikalnih deželnih poslancev Žitnika sramotno izključil iz svoje srede.

Žitnik je takrat klerikalce prosil odloga nekaj mesecev, da sramota ne bo prevelika. Klerikalci so bili pač pripravljeni, a bali so se, da bi »Slovenski Narod« to zadevo izkoristil. Vsled tega je dr. Žitnik dne 6. marca 1898 prosil nečega liberalca, naj izposluje, da bo liberalna stranka pustila Žitnika do jeseni pri miru, v jeseni 1898, da bo Žitnik odložil vse mandate. Dotični liberalac je še tisti večer govoril z dr. Tavčarjem in ta ga je brez obotavljanja pooblastil, zagotoviti dr. Žitnika, da ga bosta liberalna stranka in »Slov. Narod« do jeseni pri miru pustila.

Liberalna stranka je to svojo obljubo tudi zvesto držala in ni Žitnikove umazane zadeve nič več omenila, ne le do jeseni 1898, ampak še veliko dlje. Žitnik pa je tudi v tem slučaju nepošteno postopal. On namreč ni imel namena odstopiti, kakor je obljubil, ampak je le računal na to, da se stvar pozabi, misleč, da jo pozneje že kako zmeša.

Nesreča je hotela, da se je potem tekom l. 1899. Žitnikova umazana zadeva izvedela tudi na Dunaju. V državnem zboru je namreč prišlo mej nekim češkim in nekim nemškim poslancem do prepira. V odsek, ki je imel razsoditi o tej stvari, je bil voljen tudi Žitnik. Tedaj pa je nemško časopisje zagnalo velik vrišč, češ, kako more človek kakor Žitnik, ki je pod častno besedo lagal, biti drugim sodnik! Žitnik je moral takrat sramotno odstopiti kot sodnik v tisti zadevi; vse ga je od strani gledalo, vse se ga je ogibalo, nemški časopisi so vse Slovence grdili, takratni ministrski predsednik pa se je o Notranjcih, ki imajo takega človeka za poslanca, izrazil skrajno zaničljivo.

Toda Žitnik, čeprav od vseh strani zaničevan in brcan, še ni hotel odstopiti. Mislil si je pač: Naj me zaničujejo, naj tudi kot poslanec nič ne dosežem, desetak mi morajo vendar plačati na dan. In za ta desetak je še naprej vse prenesel.

Ko se je potem zopet sešel deželni zbor in je Žitnik mislil, da se je stvar že precej pozabila, je z nečuvno predrznostjo skušal se oprati. Izprosil je, da se vse stranke v dež. zboru sestavile neko komisijo, ki je Žitnikovo zadevo novič preiskala. Žitnik je namreč trdil, da tedaj, ko je pod častno besedo lagal, ni tako govoril, kakor se ga je dolžilo, ampak drugače. V dokaz svoje trditve se je skliceval na tiskani stenografski zapisnik. Mislil je namreč, da so prvotni zapiski stenografov že uničeni. Temu

pa ni bilo tako. Ti prvotni zapiski so se našli in iz njih se je dokazalo, da je Žitnik novič lagal in da je hotel deželne poslance oslepariti; iz teh prvotnih zapiskov se je dokazalo, da je Žitnik popačil svoj govor tako, da je dobil drug smisel, da je torej uradni spis z zlobnim namenom ponaredil, kar je ravno tako grdo in nepošteno, kakor če bi ponaredil bankovce.

Žitnik se je hotel s to sleparijo oprati, pa se je le sam še globokeje potislil v smrad svojo sramote.

Od tedaj je Žitnik obsojen v očeh vseh poštenih ljudi in od tedaj je ves svet jedin, da je za slovenski narod prava sramota, da ima mej svojimi poslanci Žitnika.

Mi nismo Žitnikovi sovražniki. Mož ima marsikako dobro lastnost, in če bi ne bil postal duhovnik, za kateri stan nima poklica, bi bil postal lahko koristen član človeške družbe, ali za poslanca ni več, in kdor ima kaj časti v sebi, ga tudi ne bo volil.

Žitnik se zdaj zopet sili za poslanca. On sicer ve, da ni zmožen, da ga v drž. zboru ne bo nihče pogledal, da tam ne bo ničesar doseči mogel, ker z njim ne bo hotel nihče občevati, a sili se vendar da mu le ne bo treba iti v duhovniško službo, da bo le spet dobival desetak na dan.

Notranjci! V torek se pokaže Vaša zavednost. Izbrati Vam bo mej zmožnim, delavnim poštenjakom Božičem, ki je sam kmetovalec, in mej nezmožnim duhovnikom Žitnikom, ki ne more več reči, da je poštenjak, odkar je pod častno besedo vedoma lagal. Kakor si boste postlali, tako boste ležali. Če volite Ignacija Žitnika, vas bo slovenski narod zaničeval, ker bi s to volitvijo napravili sebi in vsemu slovenstvu grdo sramoto.

Globočnik — Pfeifer.

Še ena beseda dolenjskim volilcem.

Z Dolenjskega, 12. dec.

Še nekaj dnij in podali se bode na volišče. Voliti Vam bode med čilim Globočnikom in Pfeiferjem. Kedor je zasledoval politične borbe zadnjih dnij — in te so bile najhujše, kar jih mi poznamo — ta bode pritrdil, da so se volilci večinoma vneli za Ivana Globočnika.

„Slovenec“, ki je drugače v častikraji velikanski, ni mogel ničesar stvarnega očitati Globočniku. Kakor je že neki Vaš dopisnik pripomnil, se „Slovenec“ spodtika nad tem, da je Ivan Globočnik poštar, in da je vsled tega odvisen. Če bi imel „Slovenec“ še vsaj trohico poštenja v sebi — ali tega ne iščemo pri ljudeh njegove baže — bi ne smel tega, kar Globočniku očita, poudarjati pri svojem žalostnem Pogačniku, ki je tudi poštar.

Dolgo časa je trebalo, da je „Slovenec“ skupaj skrpal one dozdevne zasluge Pfeiferjeve za slovenski narod, oziroma za njegove volilce. Že njegove zasluge, katere „Slovenec“ doslovno našteva, so tako minimalne, da bi o njih trezen list komaj spregovoril. Da je Pfeifer kako podporo izposloval, to je tako malenkostno, da o kaj takem politično razsodni ljudje niti ne govoré. Za Boga svetega, če poslanec ničesar drugega ne doseže, kakor da izposluje kako malo podporo od vlade, zaradi tega ga vendar ne bomo kovali v zvezde! To je še manj nego dolžnost vsakega poslanca. Če pa je „Slovenec“ tako predrzen, da govori o velikanskih zaslugah Viljema Pfeiferja, če je on toli smel, da govori o njegovih uspešnih delavnosti — potem smatramo tudi mi kot svojo dolžnost, da spregovorimo še nekoliko o njegovih zmožnostih.

O Pfeiferjevih zmožnostih se je doslej bore malo slišalo in še manj pa govorilo, ker težko je govoriti o stvari, katere ni.

To pa vemo, da je bil v zadnjih letih Viljem Pfeifer le nekaka marioneta drugega poslanca. Javna tajnost je, ki je med njegovimi zaupniki dobro znana, da je bil pravi slovenski poslanec Pfeiferjevega volilnega okraja rajnki štajerski deželni poslanec Jerman iz Rajhenburga, prerano umrli rodoljub in teme-

Ijiti poznavatelj kmečkih razmer. Ta mož pisal je in sestavljal je za Viljema Pfeiferja govore in interpelacije — in z njegovim perjem bahal se je Viljem Pfeifer!

To imamo pribiti na zid v zadnji uri, to imamo povedati volilcem, da bodo vedeli, pri čem da so. To naj poizve širni svet, četudi vemo, da se izpostavljamu nevarnosti, da bode, vihteč § 19. tisk. zak., Viljem Pfeifer hotel to vest popravljati ali za neresnično slikati, dobro vedoč, da njegov dobri mentor, plemeniti Jerman, spi v grobu, in se bode težko dokazala resnica te okolnosti, ki pa je — kar še enkrat poudarjamo — popolnoma resnična.

Kdo bode sedaj Viljemu Pfeiferju režiser, kdo mu bode odslej pomagal ubijati trtne uši, ko spi njegov nekdanji režiser in prvi politični tenorist Jerman spanje pravičnega?!

Vsak narod smatra za svojo čast, za svoj ponos, da pošlje v parlament zastopat svoje interese, najboljše, kar ima. Ali ni naravnost smešno, ako sili klerikalna stranka v javnost take ljudi, kakor je Viljem Pfeifer? In taki ljudje naj imponirajo parlamentu vladi, Slovanom in našim nasprotnikom!! To je smešno! — In ravno radi tega, ker mora narod poslati v državni zbor najboljše, kar ima; in ravno radi tega, ker vemo, da je Pfeifer izgubil svojega mentorja, katerega služba sedaj še ni zasedena; in nadalje tudi vsled tega, ker vemo, da bode kmetu koristil le mož, ki je sam kmetovalec, ki pozna kmečke razmere in potrebe; ravno radi tega, da se ne blamiramo pred državnim zborom, ki bode mislil, da pošljemo starega invalida na Dunaj: ravno zategadelj moramo, če si hočemo pomagati, zaklicati ob 12 uri: „Proč z Viljemom Pfeiferjem, ki je izgubil svojega duševnega očeta in informatorja! Volimo vsi enoglasno Ivana Globočnika, posestnika na Dobravlju!“

Če stori vsak svojo dolžnost, je zmaga gotovo naša, in Viljem Pfeifer povrnil se bode tja, kamor mu vsi njegovi prijatelji želijo — v zaslužni penziji.

* * *

Pfeifer kot kmetški prijatelj.

Pfeifer je danes žalostna razvalina. Ako bi se ne silil zopet za poslanca, za kar nima nobene sposobnosti, bi radi s plaščem usmiljenosti pokrili marsikatero stvar, ali ker le sili in sili, je čas, da se mu strga z obraza tudi zadnja krinka.

Tisti, ki kmetovalcem sedaj vsiljujejo polomljenega Pfeiferja, hvalijo svojega kandidata tudi kot kmetškega prijatelja, in ne morejo dosti prehevaliti Pfeiferjevega zlatega srca. Tako delajo seve le tam, koder ljudje Pfeiferja ne poznajo in torej ne vedo, kaj je resnica.

Kakšen kmetški prijatelj je pa Viljem Pfeifer v resnici, o tem bi marsikateri kmetški mož Pfeiferjevega okraja vedel pač kaj žalostnega povedati, dobrega pa ničesar.

Pfeiferjevo kmetško prijateljstvo ob stoji v tem, da je on, mestni bogataš, kmeta molzel. Prevzemal je tirjatve in jih iztoževal, da je pri tožbi kaj zaslužil, posojal je denar, a kar so mu kmetje prinesli pridelkov, to je šlo navadno „za dobroto“, od dolga pa se ni nič odpisalo in tudi obresti nič odpustilo. Kmetje krškega okraja vedo to vse prav natančno, in ravno zato ne marajo Pfeiferja več voliti.

Napisali bi lahko obširno knjigo o teh nečuvnih Pfeiferjevih kupcijah, a mesto da bi se spuščali v tako popisovanje, hočemo navesti slučaj, o čegar resničnosti se vsakdo lahko sam prepriča iz zemljiške knjige.

Viljem Pfeifer, sedanji državnozbornski kandidat, je prevzel s cesijo z dne 6. aprila 1877. oziroma 29. maja 1878. na posestvo Janeza Pirca vložna številka 260 davčne občine Ravno okraj Krški vknjiženo posojilo 300 gld., obrestovano s 3 odstotki na mesec torej s 36 odstotki na leto.

Tu imate slučaj oderuštva, ki smrdi do neba. Vsakdo ima pravico, da gre pogledat v zemljiško knjigo v Krško in iz nje bo spoznal, da je imel bogati gospod Viljem Pfeifer na posestvu se stradanega kmeta Janeza Pirca, ki je bil potem pregnan z svojega sveta, zago-

tovljene ter intabulirane obresti po 36 od sto!

Reven kmetič, ki časih še za sol ni imel, je moral glasom zemljiške knjige od dolga 300 gld. plačevati na leto 108 gld. obresti!

Dolenjski in belokranjski kmetje! Premišljajte o tem slučaju zverinskega oderuštva, in če imate kaj razuma in če imate kaj srca za izsesani kmetški stan, boste sami rekli: Če volimo Pfeiferja, potem nismo vredni, da bi se nam bolje godilo.

* * *

Pozor, pozor, volilci!

Iz Novega mesta, 13. dec.

Viljemu Pfeiferju menda vendar že preseda ta razburljivi boj za mandatek, in on sam si že želi pokoja. Kakor smo izvedeli iz najbolj zanesljivega vira, izjavil se je te dni Viljem Pfeifer proti jako veljavni osebi, da bode za slučaj, da bode izvoljen, takoj odložil svoj mandat, ker se ne mara več ukvarjati s politiko.

Tedaj kandiduje Pfeifer iz same častilakomnosti.

Mi si ne moremo misliti, da bi bili Vi, volilci, tako nespametni, da bi sedaj volili Pfeiferja samo radi tega, da ugodite njegovi častihlepnosti, in da se bode hoteli še jedenkrat razburjati v boju za nov mandat.

Da ne bode Viljemu Pfeiferju treba odpovedati se mandatu podpišite mu Vi sami, volilci, plavo polo in ga pustite doma počivati, ker ni več za rabo.

* * *

Globočnik in cestni odbor.

„Slovenca“ se je zljubilo kritikovati Ivana Globočnika tudi kot načelnika okrajnega cestnega odbora. Seveda stvarnega ni povedal ničesar, pač pa je nekako sumničel.

Okrajne ceste, katere oskrbuje g. Ivan Globočnik kot načelnik cestnega odbora, so v najlepšem redu, in na tem si gotovo g. Globočnik ne bode prilastoval vseh zaslug, katere padejo tudi na druge odbornike cestnega odbora, ki so pa večinoma klerikalnega mišljenja.

Le počasi, gospod Janez! Na ceste se Vi strašno malo razumete, in ne več kakor zajec na boben. Saj ste komaj izlezli iz lupine, in že hočete lotiti se vsake stvari, celo takih stvari, katerih ne razumete. Če bode Vi tako skrbeli za svoje zadeve, kakor g. Globočnik za ceste, potem bode prav Bogu in ljudem, ki so dobre volje.

* * *

Čegav prijatelj je Vilko?

Morebiti kmetov? Gotovo ne! On je prijatelj duhovnov, in se poteguje za njihove koristi, kolikor le možno. V dokaz sledeči dve dejstvi:

Ko sta država in dežela priskočila kmetu na pomoč, da si on zopet obnovi svoje vinograde, hotel je naš Vilko dovoljen denar obrniti v korist duhovnov, da bi si ti najpreje obnovili svoje vinograde. Seveda bi potem zmanjkalo denarja za ubogega kmeta. A Vilko je popolnoma pogorel s svojimi dotičnimi predlogi.

A zmagal je v sledečem slučaju. Ko se je uvedel osebni dohodninski davek, da mora vsak državljan, ki ima več kakor 600 gold. dohodkov, plačevati osebno dohodarino, in primoran je natanko navesti vse svoje dohodke. A duhovniki so se temu uprli in rekli, mi ne bodemo plačevali davka od dohodkov, ki jih imamo od svojih maš. In čudno! Kar velja za vse ljudi, kar velja za vsakega kmeta — za duhovnike ne velja zakon. Duhovniki so zmagali, in ni jim treba plačevati od plačanih maš osebne dohodarine. Naj se pomisli, koliko davka se je s tem državi odtegnilo! In pri tej akciji je bil naš Vilko jako delaven, in je pridno pritiskal kljuko v dotičnih ministrstvih.

* * *

Iz Škocijana na Dolenjskem

13. decembra.

Kar čudimo se, da smo mi Škocijanci v prvi bitki tako imenitno zmagali! Od nekdanj bila je naša občina klerikalna. Zgodilo se je vedno le samo to, kar so „gospod“ rekli in hoteli, „gospodu“ smo dali vse, kar si je le pozelel! Ali pri današnji volitvi smo pokazali, da se vendar tudi mi prebujamo, da smo že popolnoma siti farške sužnosti! Od 243 v volilni imenik vpisanih volilcev je oddalo svoje glasove 196, od teh jih je dobil g. Jelenc 156,

dr. Žlindra pa 40. Okrog 250 ali morda še več volilcev pa sploh v volilnem imeniku še vpisanih ni bilo. Ljudje so grozno nejevoljni in hudi, češ, če je treba delati ceste, če je treba denarja za občino, za šolo, itd., takrat ve gosp. župan za nas vsacega, a sedaj, ko se gre za naše pravice, sedaj pa je pozabil na nas!

Iz več virov smo že slišali, da je onih 40 glasov sploh kupljenih z mesom in vinom. Grozno poparjeni so hodili klerikalci okoli, v dobruški vasi so celo streljali na zavedne volilce! Da pokažemo, kake stvari počenjajo klerikalci, naj dokaže sledeče pismo, katero je učeni Zaman pisal svojemu sosedu: „Živio zmaga je naša. dragi Prijatelju ne — Naznanim da je dohtar Šostaršič Zvolen — v 8 dneh plači kar si dolžan (podpis) Zaman drugač te bo imu šostaršič v rokah“. Našega dijaka visokošolca kar videti ne morejo. Zbrana družba: gosp. kaplana, učeni Zaman, znani Diguš, zastopnik orožnikov, gospod hlapec, dvorezni poštar — ali pestiljon, brhki Pavle in še nekateri so govorili, da je prišel naš zavedni dijak domov samo slepariti, morda bodo imeli še priliko, da bodo to dokazali! Radi mu pa tudi mi kako sleparijo dokažemo, če jim drago! — V torek pa upamo zopet v Škocijano take zmage kot sedaj! Poročilo o volitvah v kmetško skupino pošljemo pravočasno.

* * *

Iz Vipavske doline, 14. decembra

Klerikalni voditelji v Ljubljani prilastrujejo si popolnoma predpravico, da le njim pristuje ukazovati, katere može sme slovenski kmet poslati v poslansko zbornico na Dunaj. Kakor v V. volilni skupini, postavili so tudi v IV. volilni skupini kandidate, ne da bi se jim vredno zdelo, vprašati volilce za njihovo mnenje. Tudi nam Notranjem usiljujejo in ukazujejo duhovniki, da naj dne 18. t. m. oddamo svoje glasove znanemu onečaščenemu možu dr. Netopirju.

Toda dne 18. t. m. odgovorili bodo notranjski volilci tej nepoklicani gospodstva željni gospodi, da oni si ne pustijo ukazovati ter glasno se bode začul po Notranjem glas: poberi se, onečaščeni Netopir!

In res, vsak volilec, ako ima nekaj značajnosti i rodoljubja v sebi, mora se dne 18. t. m. z ognjevom obrniti od stranke, katera mu usiljuje moža, katerega bi se vsaka poštna stranka morala sramovati, kateri je že davno zaigral vso poslaniško čast.

Dne 18. t. m. glasovala bode večina notranjskih volilcev za kandidata, katerega si je izbrala ljudska volja, in ta je gospod Ivan Božič, deželni poslanec v Podragi. Gospod Ivan Božič je mož, kateremu sme sleherni volilec zaupati, da bode on v slučaju izvolitve državnim poslancem, vestno izpolnjal svoje poslaniške dolžnosti. V to nam je porok vse njegovo dosedanje poslaniško delovanje. Gospod Božič znan je kot jako delaven dež. poslanec. Oglejmo si njegovo triletno delovanje v dež. zboru, da se prepričamo o njegovi vestni delavnosti!

Regulacija Vipave zavlačuje se že nad 50 let. Prejšnji klerikalni dež. poslanec ni v 25letni dobi mogel izposlovati, da bi se bilo pričelo z ureditvijo Vipave. — Gospod Božič pa se je takoj prvo leto, ko je bil izvoljen v dež. zbor, oprijel z velikim zanimanjem tega vprašanja. Ker so bili za starani že vsi načrti in proračuni, deloval je na to, da so se napravili novi. Za napravo načrta in proračuna potreboval je inženir dve leti. Ti načrti predložili so se centralni vladi, in ker so se strokovnjaki o njih pohvalno izrekli, nadejati se je, da bo to pereče vprašanje v kratkem rešeno.

Znatne podpore dosegel je za popravo občinskih poti po Račevi in Kanomlji, (po 3letnem zavlačevanju dež. glavarja še ne izplačana). Vojskarjem pripomogel je, da se jim je dovolila stalna letna podpora za popravo občinskih poti. — Osobito hvaležni so mu Planinci, ker edino njemu se imajo zahvaliti, da se je napravila ob deželnih stroških nova občinska cesta na Planino ter se jim dovolila izdatna podpora za napravo sedmih vodnjakov. — Z veliko vne- mo potezal se je v dež. zboru za dovolitev podpor za napravo novih vodovodov, vodnjakov in kapnic v Godoviču, na Strmcu, Colu, Podkrajju, Slapu, Jakovcah, v Bogem, Selih, pri Ježu na Nanosu in na Podraško

Št. Vidski gori. Nekateri teh krajev dobili so vsled Božičevega prizadevanja uže izdatne podpore, a drugim zagotovljen je izdaten deželni i državni prispevek.

Podražanom dosegel je izdatno podporo za osuševanje podraških travnikov.

Poleg vsega navedenega predlagal in dosegel je ustanovitev dež. trtnic, posebno še one v Št. Vidu pri Vipavi, predlagal napravo okr. ceste od Št. Vida na Vipavskem na Mavče, mimo Lož, Slapa Dolenj na Ustje ter dobil 6000 K podpore za zidanje okrožne bolnišnice v Vipavi, razdelitev Nanoških gozdov je največ njegova zasluga. Poleg tega, kar ni baš malo za komaj 3letno dobo poslanstva, imel je jako veliko poročil v dež. zboru, kar dokazuje njegovo veliko pridnost. Upošteva vse tu navedeno plodonosno delovanje gosp. Ivana Božiča vplivalo je pa to, da so notranjski volilci kmetških občin mu ponudili mandat za poslansko zbornico na Dunaji. Da se pa ta splošna želja gosp. Božiča spraviti na Dunaj v poslansko zbornico more uresničiti, je treba dne 18. t. m. soglasno nastopiti pri volitvah. Nikdo komur je na srcu blagor naroda, naj ne zamudi prilike stopiti na volišče ter dne 18. t. m. oddati glas g. Ivanu Božiču. Duhovniki napno vse sile, da pritirajo na volišče svoje kilmovce. Trdno smo prepričani, da ne izpuste ni jednega o katerem količakaj sodijo, da bi utegnil biti njihov. Vsi pridejo, da razvijejo najhujšo agitacijo še na dan volitev. Zato pa tudi naši volilci, ki stojijo na stališču narodno napredne stranke, ne smejo ostati doma ter se odtegniti volitvi, marveč stopiti morajo na volišče, da bode zanesljivo izvoljen narodno napredni kandidat. Narodna čast zahteva, da pokažemo svetu, da Notranjci nismo več nazadnjaki, marveč, da je nas prešinila iskra samozvesti, svobode in stremjenja po pravem napredku. Narodna čast zahteva, pokazati, da ne krivimo več hrbita brezpegojno pred onimi, ki so pozvani med nas v vse druge svrhe, le ne v politične, ali predpostavljajo ravno te namene vsem drugim, skrunec naša svetišča in zlorabljač vero. Pokazati moramo to. Prilika je tu, ta prilika je volitev dne 18. t. m. Od poštenih mož je zavisno, kdo bo nas zastopal na Dunaju ali nazadnjak „prevzitar Nace“ ali naprednjak, prijatelj kmetški Ivan Božič. Nikomur ne sme biti žal, ako izgubi pol dneva, ker gre za imenitno reč, katero moramo izbojevati, ako sploh mislimo na boljšo prihodnost. Torej v boj dne 18. t. m. za našo prihodnost!

* * *

Izpod Nanosa, 14. decembra.

Nace Žitnik je tudi na Velikem Ubelskem nenadoma priredil tajni shod, in sicer v kaplaniji. Seveda je bila liberalcem udeležba strogo prepovedana. Po končanem shodu, ki je trajal več ur, spremljala je tolpa farških zasleplencev gospode kake pol ure, dokler niso bili varni. Gospodje so se bali, da se ne zgodi kakor v Košani. Pregovor sicer uči „klin s klinom, zob za zob“, ali naprednjaki nismo taki divjaki, kakor krščanski možje, in se ni Žitniku nič zlega zgodilo. Čudno pa je, da se Nace Žitnik kar nič ne spomni na Razdrto, in da je popolnoma pozabil, priti tja, dasi je sicer oblažil najskromnejše vasice.

* * *

Sv. Vid nad Cerknico.

„Uboga gmajna vkup, uboga gmajna vkup“ razlegal se je glas po fari sv. Vida dne 11. t. m., ko nas je obiskal „velezaslužni“ gospod dr. Nace Netopir in njegov oproda Merkur — pardon Merkur lesni trgovec iz Brega pri Borovnici. Bilo je okoli 1. ure popoldne, ko sta priletela ptička v tukajšnji farovž, brez vsake oficijalne napovedi. Našega župnika slučajno ni bilo doma, oče njegov pa se je bil tako prestrašil, da je hitro enemu dečku zaklical, „fant, teci na Rudofle po mesogledca, poslanci so prišli“. Toraj morajo biti ti gospodje gotovo ikrasti, ker so zahtevali mesogledca. Ko se je prvi strah polegel, začeli so iskati volilcev, katerih so v teku 3 ur zbornali skupaj ogromno število, kaci 30, od katerih je bila pa le polovica volilcev, drugi so bili farški podrepniki, in možje, ki ne nosijo svojih hlač. Nato se je zborovanje pričelo v farovžu brez volitve predsednika. Dr. Netopir je razvil svoj program, v katerem je obljubil ugonobiti vse notarje in razkladal svojo politično modrost, ki je pa, kakor se govori, jako plitva, vendar pa tolika, da je poslušalce zagotovil, da pri prihodu

njih občinskih volitev v Čerknici, ne bo več za župana izvoljen gospod Pogačnik. Nazadnje je pa še celo povedal, da on kandidira za poslanca samo radi tega, ker ima časa in ni sposoben zakaj drugega. Ko je dokončal svoj govor, zaklical je župnik Lovšin, živio Šusteršič, na kar mu je par volilcev odgovorilo, bravo! bravo!, in shod je bil končan. Dr. Nace je odletel, odkoder je prilazil bil s samovestje, da tako sijajnega shoda še ni imel, kar lazi po svetu, ker so morali celo mesogleda k njemu klicati. Moža katerega so najprvega klicat šli, je bivši tukajšnji mesogled Matevž Zalar ali Čohov Matevž.

S Črnega vrha nad Idrijo, 13. decembra.

Ljudski glas božji glas, kričali bodo sedaj duhovni, ker je zmagal Šusteršič. Kdor je ta volilni boj opazoval, mora reči: ne ljudski glas, ampak brezprimerna lažljivost „Domoljuba“ in „Slovenca“ ter uprav državita agitacija naših duhovnikov je naredila Šusteršiča poslancem. Da „Slovenec“ brez laži ne more obstati, se vidi iz tega, da laže, da je naš g. dež. poslanec Ivan Božič govoril zoper posojilnice. Ravno nasprotno je res! Posojilnice je toplo priporočal, saj je sam ud slovenske posojilaice v Vipavi. Dalje laže „Slovenec“, da je zavračal Božič proti kmetijskim društvom. Tudi to ni res. Božič je le rekel, naj se kmetijska društva ustanove, kjer je oduševstvo doma, a na zdravi podlagi, to je z zmognimi delovodji in sposobnim nadzorstvom. Dalje je tudi laž, da je on v zvezi z Nemci, in da je glasoval za nemško gledališče, ker on je le v naprednonarodnem klubu, a drugače ima proste roke. „Domoljub“ se je spraval nad g. načelnika gasilnega društva, kot da bi moral on menda v farovžu vprašati, če sme v gasilnem domu shod imeti, zato ker je menda cerkev dala les za streho. Kdo pa popravlja cerkveno streho g. župnik ali občina? In kar je lesa ostalo, kdo ima pravico do njega nego občina, in ona je prepustila ta les gasilnemu domu. Do načelnikstva je pa prišel g. Ivan Lampe po čistih potih, kar pa vaš novopečeni poslanec Šusteršič ni. Človečeta in pa podrepnika si pa naj dopisun „Domoljuba“ za se chrani, ker zna drugače še enkrat g. Rakovca v nesrečo spraviti, da bo moral kazni plačati.

V Ljubljani, 15. decembra.

Tajna konvencija.

Pred kratkim je prinesel petrogradski list „Novoe Vremje“ članek, v katerem se je trdilo, da obstoja me! Avstro Ogrsko in Turčijo tajna konvencija. Po tej konvenciji jamči naša država Turčiji, da ji ostane posest v Evropi nedotaknjena. Dunajski oficijozni listi to vest navadno dobro informiranega ruskega lista prerokajo. Ali vsa politika grofa Goluhovskega na Balkanu je taka, da utrjuje vero v to tajno konvencijo.

Dogodki na Kitajskem.

Velevlasti zahtevajo različne mirovne pogoje. Rusiji je glavna stvar, da se ji zagotovi premoč v Mandžuriji ter zahteva, da se glede tega vrše pogajanja s kitajsko vlado posebej, in brez zveze s pogoji drugih vlastij. Francija polaga osobito važnost na denarno odškodnino za porušene katoliške misijone francoskih družb. Poleg tega pa zahteva z vsi neizprosnostjo, da se glavni krivci ustaje eksemplarično kaznujejo. Nemčija je baje glede mirovnih pogojev s Francijo solidarnostna kot Francija z Rusijo. „Standard“ je prinesel brzojavko iz Šanhaja, da je cesarica vdova zadovoljna s temi le mirovnimi pogoji: Cesar se naj vrne kmalu v Pekin, plača naj se odškodnina 50 mil. funt. šterlingov, vsako poslaništvo naj ima stalno stražo 2000 mož, v vsaki pokrajini kitajske države se nastavi tuj svetovalec tamšnjim oblastvom. Lihung-čang je izjavil, da pošlje kitajska vlada po sklepu miru prostovoljno svoje odposlance na Nemško in Japonsko, ki naj prinesejo dotičnim vladam tudi moralno zadoščenje. Kitajska je pripravljena storiti vse, kar zahtevajo vlasti, samo svoje zemlje ne odstopi nič. Američanska vlada dela baje zopet zgago pri sedaj vršedih se pogajanjih kakor že večkrat.

Vojna v Južni Afriki.

Angleži so bili zopet parkrat zapored tepeni. Lord Kitchener poroča iz Pretorije: Vojsko Clementsa je včeraj (13. t. m.)

zjutraj napadlo 2500 mož pod Delareyem in Beyerjem na gori Magalies. Clements se je umaknil v Heckpoort. Pet angleških častnikov je bilo ubitih. O drugih izgubah ni nobenega poročila. Clements je moral torej bežati, in njegove izgube so tolike, da se jih ni upal naznaniti v London! Tudi „Daily Express“ javlja, da so bili Angleži v Južni Afriki zopet premagani. Več tisoč Burov je naskočilo tabor generala Clementsa v Barbertonu. Spočetka so bili Buri odbiti, a napad so ponovili z največjo silo ter vzeli po hudem boju angleško taborišče. Baje je padla velika množica častnikov ter je bila večina angleške vojske ujeta. Ujete so tudi 4 kompanije „Northumberland“. Kitchener je brzojavil še prejšnjega dne, da je okolica Barbertona mirna. Buri so torej Angleže presenetili in jih v najlepšem miru pobili in polovili. Kitchener javlja v drugi brzojavki, da so med mrtvimi polkovnik in trije stotniki. Iz Pretorije so odšle nove angleške čete. Iz Laurezo Marquiza poročajo: Po ločaj v Komatiportu je resen, 1500 Burov je v bližini, Angleži pričakujejo na skok. Angleško konjenišvo je odšlo v Sabiel. Vse čete so pripravljene za boj. Lord Kitchener javlja nadalje: Buri so napadli kraje Lichtenberg, Bethlehem, Wrede in Vryheid, a brez uspeha. Pred Lichtenbergom je padel burski general Lemmer. Buri se torej zopet jako energično gibljejo. In v tem času pojde Krüger baje v London k Salisburyju pogajati se radi miru. Možna je, da doseže ugoden mir.

Pozor!

Pazite na legitimacije, da vam jih duhovniki in drugi klerikalni agitatorji ne pouzmajo.

Pazite na glasovnice, da vam jih nasprotniki ne popišejo.

Poučujte ljudstvo, naj klerikalcem ne da glasovnic in legitimacij v roke.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 15. decembra.

— Shodi v mestih. Zadnji čas so bili v Radovljici, v Črnomlju, v Metliki in v Novem mestu prav znameniti shodi mestnih volilcev. Poročila o teh shodih so nam pač došla, a nismo jih mogli še priobčiti, ker nam je preobilo gradivo glede volitev v kmetijskih občinah vzelo ves pro-tor. Ta zamudo popravimo prihodnji teden, dotlej pa prosimo potrpljenja.

— Žitnik ali Božič? Pod tem naslovom natisnjeni današnji naš članek je izšel tudi posebej in te odtise smo poslali vsem našim zaupnikom po Notranjskem. Prosimo jih najno, naj poskrbe, da se tisti odtisi razdele po celem okraju.

— Občinski svet ljubljanski ima v torek, 18. decembra t. l., ob petih popoldne v mestni dvorani izredno javno sejo.

— Važna odredba. Deželna vlada je povodom nečega konkretnega slučaja zaukazala, da bolniške blagajne ne smejo svojega denarja nalagati pri Šusteršičevi „Ljudski posojilnici“, ker ta ni dovolj varna, to se pravi, ker denar pri njej ni pupilarno varno naložen.

— Sleparije pri volitvi v Ljubljani. Vedno lepše stvari prihajajo glede klerikalne agitacije v Ljubljani na dan. Dognanih je že nad 20 slučajev, da so klerikalni postopki glasovali z ukradenimi glasovnicami, dognalo se je tudi več novih slučajev, da so glasove kupovali in volilcem na goljufiv način zamenjavali glasovnice. Ker naša stranka ni imela na voliških agitatorjev, so klerikalci neovirno sleparili. Toda zasluženi kazni ne odidejo. Vsi ti slučajji se naznanijo sodniji, in posledica bo, da bo poleg Štefeta še cela vrsta krščanskih socialistov povabljeni na ričet na Žabjek.

— Javno vprašanje do kneza Windischgraetza. Z velikim začudenjem smo začuli, da Vaše Svetlosti uslužbenci na vse mogoče poštene in nepoštenne načine agitirajo zoper kandidata napredne narodne stranke g. Ivana Božiča. Ti uslužbenci pripovedujejo pri tem agitiranju, da se je Vaša Svetlost o gospodu Ivanu Božiču izrekla na način, ki je naravnost neverjeten. Pripoveduje se, da je Vaša Svetlost rekla: „Dieser Božič ist ein ganz herabgekommenes Subject“. Nam se zdi popolnoma nemogoče, da bi se bila Vaša Svetlost, kavalir starega rodu tako izrazila o gospodu

Ivanu Božiču, ki je poštenjak v vsakem oziru in vreden najpopolnejšega spoštovanja, ker bi bila taka izjava kavalirja nedostojna. Pričakujemo torej z vsi zanesljivostjo, da bo Vaša Svetlost tiste uslužbenca, ki raznašajo omenjeno govorico, z vsi odločnostjo v red spravila. Zajedno pa si dovoljujemo Vašo Svetlost opozoriti, da je kandidat Ignacij Žitnik mož, ki je pod častno besedo lagal, in da torej ni vreden, da bi šel zanj v boj kavalir, kakor je Vaša Svetlost. —

Planinski vodovod in volitve.

Nam je dobro znano, kako je v zadnjih tednih princ Windischgraetz podpiral Žitnikovo kandidaturo; zato bo pa morala napredno-narodna stranka v deželnem zboru planinski vodovod nekoliko bližje si ogledati, kajti govori se, da je ta vodovod Planincem le v 2. vrsti namenjen, ter da se klerikalci le zato zanj ogrevajo, ker hočejo za usluge pri volitvah bogatemu milijonarju na stroške uboge dežele in države ta vodovod v Planinski grad napeljati. Hic Rhodus! Kmetje, tu vidite, kako klerikalci za kmeta skrbijo in zakaj princ Windischgraetz svojim sužnjem, ki so imeli popolno pravico do lepih gozdov, klerikalni stranki v prid tako trdo na vrat stopa! —

Brezverna vas je Zagorje na Pivki

— ker so dali dne 12. t. m. vsi volilci te občine svoje glasove g. Jelencu, kandidatu liberalne stranke, — dočim dr. Žindra ni dobil nobenega glasu. Pokazali ste, Zagorci, zopet — kakor nobeden kraj na Kranjskem — da imate smisel za napredek. Še v torek, dne 18. t. m., držite se tako vro in pustite kaplane, ki kričijo po vaseh, da ste „brezverci“. Da ste vsi dobri kristjani — kakor vsi drugi liberalci na Kranjskem — vedo oni sami prav dobro, toda oni vporablajo to kot agitacijsko sredstvo, katero se jim je tudi posrečilo, seveda le pri za slepljenih kmetih in mestnih barabah. Kličemo Vam pa: „Živel! zavedni Zagorci, ohranite še naprej svojo že od nekdaj znano zavednost!“

S Pivke se nam piše: Cela Pivka

skoraj (to so vasi: St. Peter, Zagorje, Tabor, Drskovče, Parje, Radobova vas, Trnje, Klek, Selce, Nemška vas i. dr.) je v istem položaju, kakor je bila Podraga, in čujte — vse imenovane vasi, razun onih Zagorske občine, so najhuje klerikalne vasi in strnite! — duhovni agitirajo v teh vaseh proti Božiču najstrastneje, s podraškimi slučajem, seveda zamolčijo, kaj je dalo podraškemu slučaju povod.

Globočnik in tlaka. Globočnikovi

nasprotniki so raztresli laž in budalost (!), da se bode Globočnik, ako bode izvoljen, za tlako potegoval. Treba je tukaj povdarjati, da ima on sicer veliko, lepo posestvo, da pa pri tem posestvu ni bilo nikoli tlake pisane, ki bi jo morali kmetje storiti, pač pa so Globočnikovi predniki sami morali kostanjeviški grajščini tlačaniti. Globočnik bi torej delal v svojo škodo, ako bi se za tlako potegoval. Povdarjati je dalje treba, da so kmetje morali tlako delati leskovškemu župniku. Bati se je torej treba, ako bode Pfeifer izvoljen, da se bode preje on za tlako potegoval, posebno ker je Schweiger, oziroma njegova kuharica, nezadovoljen, da mu „črni“ Kranjci nočejo prostovoljno tlake delati.

— Vilko z osušeno roko. Pisali ste prilično, da je Vilko podajal kmetom nagovorjaje jih, da ga naj volijo, svoja dva koščena prsta. Da ni nobeden pameten človek iz tega sklepal, da ima Pfeifer osušeno roko, ali da ste vi kaj takega mislili, še ni treba posebej povdarjati. A vendar je „Slovenec — poštenjak“ pisal: Neverjetno surovost, človeka kar groza obhaja, če vidi, s kakšnim orožjem se borijo Pfeiferjevi nasprotniki. V „Narodu“ je pisal neki pobalin z „Dolenjskega“, da ima Pfeifer — osušeno roko“. S pametjo ste se skregali!

— Vilko kmet? On sam povsodi povdarja, da so mu znane kmetске težnje. Znane so mu že, na le iz stališča, kako težko plačujejo kmetje obresti, ne pa iz tega stališča, kako se pridobivajo gmotna sredstva. Vilku se celo življenje ni bilo treba boriti s kravami. Podedoval je po svojem stricu, župniku na Raki, veliko premoženje. Ta stric je bil znan kot največji oderuh na Dolenjskem. Posojeval je po 20,

30, 35%, kateri so se vknjižili, prejemal pa še po vrhu za dobroto vino, svinjino, purane itd. Na Pfeiferjevem premoženju je torej dokaj kmetских žuljev in solz. S tem premoženjem je začel Vilko gospodariti. Prejemal je obresti, ako se pa niso te redno plačevale, prodajala so se kmetška posestva. Znano je, da je on v krškem okraju največ kmetij prodal. Obdelovanja zemlje pa Vilko čisto nič ne pozna, torej tudi ne more zastopati kmetске koristi. Vilko je kapitalist, kateri živi od svojega kapitala, pa ne kmet.

— Vilko s črnim kruhom. Te dni je prosjačil Vilko glasov po vaseh raške fare. Hodil je s koščekom črnega kruha, ga kazal kmetom in govoril: „Poglejte me! Tudi jaz sem kmet! Tudi jaz jem črn kruh.“

— Vilkov poziv. Ravno kar razpošilja Vilko svoj poziv. Kaj tako plitvega še nismo brali. Vse laži, navedene v „Slovenca“ in že stokrat ovržene, je tukaj zbral v celoto. Vsa zmoglost — ali tudi nezmožnost — Pfeiferjeva se zrcali v tem pozivu.

— Zavratna agitacija. Žuonik v Dragi na Dolenjskem je imel v svoji glupi strasti na svoje prepričane ovčice pred volitvami v 5 kurijo na prižici nastopni ogovor: „Volitve so pred durmi. Voliti imate jednega poslanca, priporočata se vam pa dva. Prvi, katerega priporočajo tudi premisljivi gospod škof, je blapec božji, drugi, katerega vam priporočata župan in učitelj, je pa blapec hudičev in zato mislim, da Vam ne bo težko izbirati“. In potem govori ta brezsramna, do zblaznelosti pokvarjena druhal, da je vsa kranjska na njeni strani!

— Poreden volilec. Tudi v Beli Krajini se je med ljudstvom začelo veselo gibanje in popje imajo silne težave, da prepričajo kmeta, kako je za vero potrebno, da bo izvoljen Viljem Pfeifer. Časih morajo tudi kako prav osoljeno slišati! Tako je prišel v Vinici neki duhovnik nad kmeta in ga mlo prosil, naj glasuje za Pfeiferja. Kmet je nekaj časa premišljal, potem pa poredno rekel: Nekaj mi ne gre skupaj, da imamo namreč volilno pravico samo možje, Vi pa zahtevate, da naj volimo staro babo. Dotični duhovnik ni več slišal, ampak jo je kar odkuril.

— Bene merenti! „Slovenski Gospodar“ in „Slovenec“ sta prinesla vest, da je bil kaplan profesor dr. Jerovšek v Mariboru od papeža odlikovan z redom za zasluge („bene merenti“). Da ta dva lista „farbata“ svoje častilce za naznanili, ki nimajo nobenega pomena, se nam ne zdi čudno, saj je odlikovanec — nečak lavantinskega nemškutarskega škofa Napotnika, kojemu se vsi klerikalni listi pri vsaki mogoči priliki prilizujejo, da resnemu človeku že kar preseda. Zapeljati pa so se dali tudi objektivni listi. Zato je dobro, da svet izve, da je g. Jerovšek le rimski doktor, ki nima pravice pred svoje ime staviti onega častnega naslova, in da še tudi ni profesor na ces. kr. realki v Mariboru, ampak le nadomestuje profesorja veronauka v par razredih. Boljše bi bilo naznaniti zasluge, zaradi kojih je g. Jerovšek prejel iz Rima od papeža križec! Drugih zaslug odlikovanec menda še nima, kakor da je v Rimu kot gojenec tistega germano-latinskega zavoda, kjer valijo „rimske dohtarje“, vodil po mestu histerične romarice.

Resnicoljub.

— Državnozbornske volitve na Koroškem. Volitve v koroških kmetских občinah se bodo vršile šele dne 10. januarja, ali že volitev volilnih mož je pokazala, da je izgubljen jedini mandat, ki so ga imeli koroški Slovenci. Slovenski kandidat Grafenauer je izgubljen in izvolitev nemškonacionalnega kandidata Tscharrata je popolnoma zagotovljena. O tem prežalostnem porazu koroških Slovencev bomo še govorili, a povemo že danes, da bomo tudi razkrili vzroke tega poraza ter začeli brezobzirni boj zoper koroške klerikalce, ki so krivi strašnega propadanja Slovencev na Koroškem.

— Okrajna bolniška blagajnica ljubljanska bo časoma agitacijsko središče za klerikalce. Delavci bodo debelo gledali, kadar izvedo, kakšno nagrado si je dal Kregar izplačati. Čudno je tudi, da ima Moškro časa agitirati, ko je vendar plačan, da opravlja v pisarni svoje posle. V sredo smo ga videli pred voliščem. Kdo pa je tačas zapisoval oglaševanja in raz-

glaševanja? Tudi so ga ljudje videli, ko se je v „lepi“ družbi vozil s flakarjem, ki so ga seve delavci plačali, a ne ve se, ali se je vozil agitirat ali kontrolirat bolnike. Pri tej blagajni bo pač treba korenito pomesti, da nastanejo zopet zdrave razmere.

— **Klerikalna nesramnost.** Iz velikolaške okolice se nam piše: Tu nekje imajo vrlega nadučitelja, ki je bil delj časa tudi izvrsten organist. Ker ga je pa ondodni pabalinski kaplan zaradi prednega mišljenja nekoč na prižnici neko nedeljo spomladit neotesano napal, opustil je značajni nadučitelj takoj tudi orgljanje. Zdaj mu dolžuje fara, oziroma župnik še 100 gld. plače, a mestu da bi nadučitelja plačal, pehcal je oni dan tri ondodne župane v farovž. rekoč: „preskrbite novega organista“. A župani so potuhnemu župniku odgovorili: „Saj smo ga imeli, zakaj ga je pa vaš pabalinski kaplan s svojim jezikom prepeljal s kora? Plačajte zdaj, kar gre še temu, novega pa si sami iščite!“ — Svetujemo temu g. nadučitelju, naj zdaj takoj toži tega župnika in ga nauči — kozjih molitvic!

— **Nedovoljeno beračenje.** Kršč socialisti, ki so zbrani okrog zastave sv. Mihelja, razpošiljajo sedaj vsakovrstnim gospev v mestu in po deželi tiskana pisma, v katerih beračijo za podpore, češ, da zastava še ni plačana. Denar se ne sme poslati blagajniku, ki je podpisan, ampak kaplanu Smolnikarju. Kaj blagajnik ni vreden tolikega zaupanja, da bi smel prejemati za društvo denar? Vedno beračenje častilcev sv. Mihelja in sladkega jeruša je postalo občinstvo že skrajno nadležno, naravnost nesramno pa je, da nad legujejo ti judje celo take hiše, kjer notorično nečejo ničesar vedeti o klerikalcih. Ali se temu beračenju ne da v čem priti? Če „krščanski socialisti“ niso hoteli za stave plačati, naj bi je pa ne bili naročili, saj bi bila zanje kot dobra zastava tudi kaka stara metla.

— **Erar v stiski.** Naš finančni erar je v groznih skrbah, da bi kateri čist vanski državljani jenjal svoje groše nositi v c. kr. avstrijsko loterijo ter mesto tega kupil kako srečko ogrske državne loterije. Odkar pošiljajo ogrski bankirji prospekte in srečke tudi v Ljubljano, se je začel pravi lov na pisma iz Budimpešte. Pošta mora ta pisma oddajati na carinski urad in stranke morajo hoditi tja po svoja pisma in jih tam vpričo uradnikov odpirati. Poroka se nam, da je bilo v zadnjem času kacic 60.000 iz Ogrske došlih pisem oddanih na carinskem uradu. Ljudje največ niti vedeli niso, da so došla nanje pisma iz Budimpešte, in da morajo iti na carinski urad, če jih bočejo dobiti. Zgodilo se je pa tudi, da je bilo na carinski urad znesenih tudi mnogo trgovskih pisem, ki se nikakor niso nanašala na prepovedane srečke. Znano nam je več slučajev, da so trgovci dobili naročila iz Pešte, pa jih niso mogli izvršiti, ker so jih dobili prepozno v roke. Krivda zadene finančni erar in dotični trgovci bodo sedaj finančni erar tožili za odškodnino. Erar bo seveda obsojen in bo plačal več, kakor pa bi bil izgubil, ako bi bil kdo nehal postaviti v c. kr. loterijo. Za trgovce je to postopanje finančnega erarja seveda jako sitno in jim provzroča veliko škodo. Uradniki tega niso krivi, nego finančno ministrstvo.

— **Načelnik ljubljanskega gasilnega društva g. Stricelj** se je z današnjim dnevom odpovedal poveljstvu tega društva. G. Stricelj je bil skozi 25 let resen in marljiv član društva in slednji čas se mu je kot načelniku metalo polena pod noge, tako, da se je naveličal vednega podtikanja, in da je odstopil. S Striceljom je zgubilo ljubljansko prostovoljno gasilno društvo moža, kateremu je bil ugled in razvoj društva prisrečen, in ki je marsikatero uro in marsikater novčič žrtvoval za društvo. Kje tiči vzrok, da odstopajo tako zasluženi možje, vemo, in vemo tudi, da je imel pri tem tudi „Slovenec“ svojo umazano roko.

— **Klerikalno nasilstvo na Goriškem.** O počenjanju klerikalcev pri volitvah na Goriškem čitamo v „Soči“: Duhovniki so napeli vse svoje moči, kar so jih imeli še v zalogi. Poleg neprestane trditve, da je vera v nevarnosti, so zapustili oltar in zakristije, pozabili na žene in neveste ter na mrliča, edino le v namen, da so mogli stati na voliščih ter ljudstvo strahovati. Široke in polne farovške kleti so

se odprle, pilo se je na vse pretege, delilo denar, v Oseku je moral celo zvon na pomoč pri volitvah, vmes pa se je dražilo in hujskalo, da je bilo groza! Razdivjanost je narasla do vrhunca, prišlo je do pretepov in pobojev. Farovška gonja je začela žeti svoje triume. Marsikateri naprednjak je obhutil na volišču ali drugodi pest klerikalnega podivjanca, v Dornbergu naši ljudje niso več varni svojega življenja, vrhunec podivjanosti pa je vskipel na Krasu. Zadnjič smo poročali, da volilna borba v Povirju je bila strašanska tako, da so klerikalci, verne dušice tamošnjega župnika, kamenjali celo starega župana Kojana. Kar se je zgodilo pa v Skopem, presega vse meje. Prosimo, čujte poročilo: »Antona Živca iz Skopega so smatrali klerikalci za glavnega agitatorja narodno-napredne stranke. Napadli so ga, ko je šel mimo gostilne, kjer so rjaveli, in ga hudo pobili. Brat njegov Andrej, star nad 40 let, doznavi da ga tepejo ti suroveži in vlačijo po tleh, je pritekel, da ga reši. Anton Živec, dasi močan, se ni mogel ubraniti, bil je nesrečen, ali njegov brat Andrej še nesrečnejši. Kakor stekli so padli po njem ter so z rezilom vsega porazili po glavi, mu jedno oko popolnoma iztaknili, tako, da je imel luknjo tam, kjer je bilo oko, in poleg njega so pobili hudo še nekega drugega, ki je bil tudi naš. Vsa reč je bila naznanjena takoj orožnikom, ki so prijeli še tisti večer 7 hudodelnikov. Andrej Živec pa je moral nemudoma v tržaško bolnišnico, kjer so mu oko zašili, da bode manja luknja; na ostalih ranah po glavi in ostalem životu je upanje, da ozdravi, čeravno so bile smrtno-nevarne. Ostala dva ranjenca zdravi zdravnik doma.« — Tako zverinsko delajo klerikalci ne le na Goriškem nego tudi drugod.

— **Slovensko gledališče.** Vidi se kako dobra igra tudi brez reklame zmaga. „Pri belem konjčku“ toči se pač vino pristnega, neprisiljenega humorja, zato pa je bilo gledališče sinoči še veliko bolje obiskano kot zadnjič. Sinoči je bila tudi „postrežba“ točna (predstava je nehala zopet skoro za pol ure prej, kot zadnjič) in zaradi tega „krčmarica“ menda lahko računai, da bo obisk tudi prihodnjič prav dober, saj užitek in zabava sta bila sinoči, velika Polakova, Danilo, Verovšek, Ogrinčeva, Danilova, Dobrovolny, Rückova, Deyl, Štefanac in vsi drugi (gl. gledališki list) so bili vsak po svoje dobri, Danilo, Verovšek in posebno Deyl pa mnogo boljši, kot zadnjič. Posebne pohvale zasluži še režija g. Dobrovolnega, ki je tudi kot igralec pokazal marsikako umetniško potezo. — Slovične napake, kakor „pri moj-mu“, „pri belemu“ itd. naj se prihodnjič opusté; ni treba drugega, kot malo natančneje pogledati v ulogo. A.

— **Šentjak bska in šenklaški-frančiškanska ženska podružnica sv. Cirila in Metoda** opozarjata na vabilo slavnega magistrata k božičnici, katero priredita združena mestna otroška vrta v „Mestnem domu“ dne 20. decembra ob 4. uri popoldne. K obilni udeležbi vabita odbornici Ivana Zupančičeva, t. č. prvomestnica. Franja Tavčarjeva, t. č. prvomestnica.

— **Prve ljubljanske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda** redni občni zbor vršil se boče v sredo, dne 19. t. m. ob 7. uri zvečer v mali dvorani „Narodnega doma“ s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo odbora o stanju podružnice. 2. Volitev odbora. 3. Posamezni nasveti. K mnogobrojni udeležbi vabi odbor.

— **Slovenska umetniška razstava v Zagrebu.** Danes teden, v soboto 22. t. m. opoldne se otvori v paviljonu hrvatskih umetnikov v Zagrebu že druga slovenska umetniška razstava, katero je priredilo naše mlado, a žilavo in vzorno delavno slovensko umetniško društvo. Priznati je treba brez zadržka, da je uspeh tega mladega društva upravičeno veliki, a pozabiti se hkratu ne sme, da je bilo možno v toli kratki dobi prirediti dve — za naše razmere, — veliki umetniški razstavi samo s požrtvovalnim in le s trudoljubivim delovanjem odbora. Samo temu se je posrečilo v lepi slogi združiti veliko število naših najboljših slikarjev, slikaric in kiparjev ter predstaviti jih skupno domovini in tujini. Razstava v Zagrebu pa je omogočena le vsled požrtvovalnosti „društva hrvatskih

umetnika“, ki je prevzelo ves arrangement in večino stroškov. Vendar pa ima tudi slovensko umetniško društvo radi te nove razstave velika bremena. Vnovič apelujemo torej na rodoljubno občinstvo, da pristopi med podporne člene slovenskega umetniškega društva v Ljubljani. Členarina znaša za vse leto 3 gld. Blagajnik je gospod ravnatelj „Glasbene Matice“, Fran Gerbič v Ljubljani.

— **Hrvatska zbornika „Život“ in „Novo Svjetlo“** izideta na dan otvoritve slovenske umetniške razstave, 22. t. m., ter bode ta posvečena slovenski vpodabljaljoči umetnosti „Život“ prinese več ilustracij po izvirnikih slovenskih slikarjev in kiparjev.

— **Dopolnilne volitve v „Zavarovalnice proti neugodam“.** Naši kandidati kakor zastopniki skupine gospodarjev so: za I. kategorijo: Mankoč Ivan, trgovec z lesom v Trstu. Namestnik: Dočenc Eduard, poštar v Trstu, via Belvedere. Za II. kategorijo: Tönnies Gustav, tovarnar v Ljubljani. Namestnik: Samassa Albert, tovarnar v Ljubljani. Za VI. kategorijo: Stare Feliks, Radomlje na Kranjskem. Namestnik: Majdič Vinko, posestnik mlina v Kranju. Še enkrat opozarjamo naj se glasovnice, podpisane kakor predpisano, dološljejo pol. društvu „Edinost“ v Trstu vsaj do 17. t. m., ker volitev bo že 18. decembra. Centralni volilni odbor.

— **Plačevanje davkov.** Valed razpisa c. kr. ministrstva za trgovine in finance z dne 2. novembra 1900, drž. zak. št. 191 vpeljalo se boče za vplačevanje davkov in javnih davščin v nakazilnem prometu poštne hranilnice od 1. januarja 1901 počenši nova vplačilna listina, popolnjena po vknjižnem listu, namenjenem za pošto-hranilni urad, po znižani prodajni ceni 7 vinarjev za komad.

— **Pasji kontumac** se je uvedel za mesto Ljubljano in za okrožje 4 km. Posestnike psov opozarjamo na inserat ljubljanskega magistrata.

— **5° R pod ničlo.** Oster mrz sm dobili. Zma nastopa resno, a do zdaj imamo k sreči še suho vreme z ivjem, a brez najmanjšega snega. Stari možje pa hočejo vedeti, da dobimo kmalu in čbilo snega.

— **„Hrvatska soba“ na svetovni razstavi.** Znana ruska domoljubka, gospa Durdina, ki se je mudila opetovano tudi že v Ljubljani ter je poklonila tukajšnjemu „russkemu kružku“ celo knjižnico ruskih knjig, je na pariški svetovni razstavi kupila „hrvatsko sobo“ z originalnim narodnim pohištvo, narodnimi preprogami i. dr. To sobo prepeljejo v Petrograd v palačo gospe Durdine, ki je znana kot najljubeznivejša gostiteljica vseh v Petrograd došlih inozemskih Slovanov. Madjari so skušali na vse načine nakup „hrvatske sobe“ preprečiti ter gospej usiliti kaj svojega. To pa se jim ni posrečilo.

— **Italijanska kraljica Jelena** izda baje v kratkem svoje pesmi Jelena je objavila že več pesmi kot princesinja. Baje imajo njene peezije mnogo čuta ter krasne popise prirode.

— **Milan se ženi.** Razkralj Milan se je — kakor poroča „Novoe Vremje“ — zaljubil v milijone neke večkratne milijonarke Atzel. Ta dama, ki mora imeti pač poseben okus, se je baje že obrnila do kraljice Natalije, da bi ji moža odstopila. Prej bi se morala Milan in Natalija seveda sodnijsko ločiti.

— **V spovednici umorjen.** Iz Ravene poročajo, da je 3. t. m. zjutraj v stolni cerkvi neka 35letna gospa Margoti v spovednici zabodla duhovnika Peppija. Žensko so zaprli. Morilka je povedala, da jo je dal duhovnik po krivem rubiti, dasi mu ni bila ničesar dolžna.

— **14letno dekletce v — 10letno ječo.** Zofka Asslring je zažgala hišo Ane Grünwald pri Sv. Magdaleni pri Celovcu. Škoda je bilo 67.000 kron. Posestvo pa je bilo zavarovano le za 26.000 kron. 14letna poživalka je bila obsojena v ječo za — 10 let. Pač huda kazen za neumno dekle!

— **Prodana princesinja.** V Londonu so prodali te dni na javni dražbi hčerko egipčanskega kralja Ramzesa II. Cena, za katero je kupec dobil baje nedotaknjeno Egipčanko, niti visoka ni bila. Dal je zanj 10 guinej (to je okolu 250 kron našega denarja.) Seveda je bila kraljčica že precej stara. Nič manj ko 3½, tisoč letja je namreč že maziljena — mumija.

— **Pesnik „Sharleyeva teta“,** Charles Hoyt, je pred nekaterimi dnevi umrl v blaznici. Dasi je šele pred kratkimi leti slovel s svojimi američanskimi veseligrami in burkami, je umrl docela pozabljen. Zapustil je svoje veliko premoženje, katero so mu prinesle drame, svojim prijateljem in dvema igralskima društvoma v Zjed. državah. „Charleyeva teta“ se je igrala na vseh večjih odrih z največjim vspehom.

— **V morje padli volilni zapisniki.** „Nar. List“ poroča, da je vihar 8. t. m. iz Košljuna vozeči poštni voz vrpel v morje. Pri tej priliki so se potopili tudi volilni zapisniki V. in IV. kurije. Dalmatinska vlada se je obrnila do ministra brzojavnim potom z vprašanjem, ali naj razpiše nove volitve ali naj se smatra volitev za veljavno brez volilnih aktov.

— **Krvava osveta.** Pred nekaterimi dnevi je 18letni Uroš Skoknič v Dobanovcih v Sremu s kolom pobil 45letno omoženo Margareto Scheterer. »Srbske Novine« poročajo: Oče Uroša, Mladen je imel z Margareto, ko je bila že omožena, grešno razmerje. Margaretin mož je zagledal posetnika Mladena Skokniča ustrelil. Ker se je šel sam naznanit je dobil samo štiri leta ječe. Sin Uroš je maščeval ustreljenega očeta s tem, da je ubil žensko, ki je bila vse nesreče kriva, Margareto Scheterer. Uroša so zaprli. Ko se vrne iz ječe, bo imel morda opraviti z Margaretinim — sinom!

Književnost.

— **„Život“.** Mesečna smotra za književnost in umetnost. Izdaje društvo hrvatskih umetnikov v zvezi z nekaterimi hrvatskimi književniki. Urejuje dr. Milivoj Dežman. VI. zvezek, ki završuje II. knjigo 1. letnika, ima to-le vsebino: Novi soneti. Xeres de la Maraja. — Napokon. Napisao Ksaver Šandor Gjalski. — Otrgnuti Život. Napisao Ivo Cippico. — Josip Evgen Tomić: Melita. Piše Milan Turković. — Prof. Mil. Šrepič: Preporod v Italiji. Piše Vlad. Lunaček. — Za slobodo stvaranja. Napisao Vladimir Liviadić. — Evgenij Kumičić: Petar Zrinjski. Napisao Ivanov. — Iz književnosti i umjetničkog svijeta. — Smotra. Umetniške priloge: Saistarske obale: M. Cl. Crnčić — Iz ciklusa (dekorativni pauneau) Bela Čikoš. — Ecce Ancilla Domini: M. C. Medović. „Život“ smo že opetovano priporočali sloven. občinstvu. 1. letnika II. knjiga je prinesla 20 reprodukcij slik in kipov Auerja, Bukovca, Čikoša, Crnčića, Frangeša, Kovačevića, Krizmana in Medovića. Pesniški del so oskrbeli, Domjanić, Kranjčević, Lisičar, Mih. Nikolić, Ogrizović, Sergij P. in Xeres de la Maraja. Povesti so spisali: Cankar, Cippico, Gorkij, Ivanov, Leskovar, Louys, Multatuli, Pablos: Gjalski, Šenoa, Špun-Stričić in Tučić. Kritični in znanstveni del je vedno najaktualnejši in najzanimivejši. „Život“ je najlepša jugoslovanska moderna revija, ki se izogiblje vsakršnemu pretiravanju in neokusnemu novotarjenju. Zato ga toplo priporočamo.

Telefonska in brzojavna poročila.

— **Radeče 15. decembra.** Tukajšnja klerikalna prazna posojilnica(?) grozi po „poštenem“ Močniku tistim dolžnikom z odpovedjo dolga, ki ne bodo klerikalno volili. Stvar se je že naznanila in pride mesto poštenega župana Brunšmida morda kilasti Rižnarček v luknjo. Schuscherschütz-zlindra se je pritihočapil v petek v Radeče in je zaprt kot kak lopov pri Rižnarici. Nastopiti se ne upa javno.

— **Volilci Zupančiča, Dunaj 15. decembra.** Danes je bil tu v navzočnosti cesarja razkrit Goethejev spomenik. Udeležba pri slavnosti je bila sramotno pičla, navdušenja ni bilo skoro nič.

— **Solnograd 15. decembra.** Obravnava v pravdi Steinwender-Pacher se danes nadaljuje. Danes se je položaj za Steinwenderja jako neugodno zasukal. Sodišče je namreč sklenilo, da se o deliktih proti pravosti, katerih dolži Steinwenderja njegov nasprotnik, razpravlja javno. Steinwender je radi te dolžitve, kakor včeraj, oglasil novo tožbo proti Pacherju.

Praga 15. decembra. Vse sodnije so dobile od pravosodnega ministrstva naročilo, da morajo sestaviti kvalifikacijske tabele glede vseh sodnih uradnikov.

Rim 15. decembra. Tukajšnji listi trde, da si črnogorski knez dne 19. t. m. o priliki proslave 40letnice njegovega vladanja nadene naslov „kraljevska visokost“.

Pariz 15. decembra. Deficit svetovne razstave je razmeroma prav majhen. Dohodkov je bilo 114 milijonov frankov, izdatkov pa 116 milijonov, torej je deficiita 2 milijona. Izgube posamičnih privatnih podjetnikov so seveda ogromne.

London 15. decembra. Lord Kit-chener poroča iz Pretorije, da se je general Clements pred Buri umaknil od Magaliesberga do Komandonecka. Angleži so izgubili: 5 častnikov in 9 mož, ki so bili ubiti, 18 častnikov in 555 mož Northumberland grenadirjev pa so Buri ujeli.

Narodno gospodarstvo.

— Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani. Dodatno k svojemu poročilu z dne 1. t. m. o stanju vlog na knjižice in na tekoči račun dne 30. novembra t. l. poročamo še, da znaša splošni promet v mesecu novembru t. l. pri Ljubljanski kreditni banki K 12,615 590 86; skupni promet prvih 3 mesecev je toraj K 22 645 575 86.

Odprto pismo*)

velečastitemu gospodu Tomažu Zabukovcu, farnemu upravitelju

v Dragi.

Oprostite, da Vas opominjam na to, da boj, katerega ste začeli in boj, katerega nameravate voditi, ne bode prinesel za Vas nobenega sadu, pač pa nič drugega, kakor sovraštvo do bližnjega.

Ali Vam ni zadosti, da imamo razpor med Nemci? Ali hočete Vi še tretjega zasejati? Ali Vam to velevala Vaš duhovski stan? Nikakor ne! Bili so v Dragi tudi vrli duhovniki, kateri pa niso nikdar zvrševali Vaših nakan, ampak delali za blagor miru in sloge, ter si tudi v narodnosti pridobili mnogo zaslug. Ostali nam bodo v vednem spominu in želimo tudi v prihodnje takih duhovnikov. Odkrito Vam povem, da Vaši napadi z lece niso namestu, s katerimi napadate prosto misleče ljudi, takozvane liberalce, katerih poštenost presega daleč mnogo pristašev klerikalne stranke, če tudi niso vsak dan pri spovedi in pri procesijah presvetega misijona.

Moja navada ni, da bi se kdaj z duhovščino prepiral, in če se bodem, je Vaša krivda.

To naj Vam zadostuje za danes.

Z odličnim spoštovanjem

Pavel Turk

župan.

(2552)

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Poslano.')

Zadnji čas je bilo več tukajšnjih gostilničarjev in krčmarjev pri sl. mestnem magistratu zaradi točenja žganja kaznovanih, četudi so se izkazali, da so pri c. kr. glavnem davčnem uradu za žganjetoč pripadli pristojbino uplačali.

Zaradi teh oblastvenih kazni so imenovani gostilničarji in krčmarji podpisano zadržno načelstvo sumničilo, češ, da je ono jih ovadilo magistratu in s tem ali drugače provzročilo omenjeno kaznovanje.

Ker ni podpisana zadruga s tem magistratnim kazenskim postopanjem v nikaki zvezi, — kar sl. mestni magistrat sam potrdi, — izjavlja vsled sklepa odbora seje z dne 13. t. m. podpisana zadruga s tem javno, da ni niti ona niti kateri njenih članov v kakej dotikisto kazensko zadevo in odklanja odločno vsako odgovornost in sumničenje.

Odbor zadruga gostilničarjev, krčmarjev, kavarnarjev, žganjetočnikov, in izkuharjev v Ljubljani,

dne 14. decembra 1900.

Ivan Tosti

tč. načelnik.

(2568)

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Darila.

Upravištvu našega listu so poslali: Za družbo sv. Cirila in Metoda. Gospa Fani Papež roj. Blažon v Postojni po naročilu svoje prerano zamrle matere gospe Marije Blažon iz Begunj 100 kron. — Gospod dr. O. Papež v Postojni mesto venca na grob gosp. Antona Kosa v Rudolfovem 15 kron. — Družba pri gospej Wigele v Staremtrgu pri Ložu 3 krone z geslom:

„Klerikalci so streljali
Mi smo se jim smejali.
Oni so dali za smodnik
Mi na domovine žrtvenik!“

Skupaj 118 kron. — Hvala srčna onim, ki se v teh burnih časih spominjajo naše prekoristne družbe.

Za Prešernov spomenik. Gospa A. Mayer v Ložu pri Vipavi nabrala v malem krogu 50 kron. — Živela!

Razširjeno domače zdravilo. Vedno večja povpraševanja po „Moll ovem francoskem žganju in soli“ dokazujejo uspešni vpliv tega zdravila, zlasti koristnega kot bolesti utešujoče, dobro znano antirevmatično mazilo. V steklenicah po K 1'80 a. v. Po poštne povzpetji razpošilja to mazilo lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik na DUNAJ, Tuchlauben 9. V zalozah po deželi je izrečno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 4 (11—12)

Hladilni in bolečine olajšujoč, vsako vnetje zadržujoč uspeh, kateri vpliva ugodno na zacelitev ran, ima praško domače mazilo iz lekarne B. Fragnerja, c. kr. dvornega dobavitelja v Pragi, vsled česar se razširja vedno hitreje tudi v najbližjih slojih. Dobiva se tudi v tukajšnjih lekarnah. Glej inserat! b II (4)

Dobre, stare čase tako radi hvalijo in v marsikaterem oziru po pravici. Zlasti so se odlikovali prejšnji časi v tem, da so bile življenjske potrebe bolj priproste in živila bolj naravna. Kaj vse nam razburja zadnji čas naše živce! Vrh tega vedno bolj razširjeno uživanje upijanljivih in družnih razburljivih pijač! Da se temu pogubnemu uplivu kolikor mogoče zastavi pot, nujno priporočamo, naj se k bobovi kavi, ki je sama škodljiva in razburja živce, primešava polovico Kathreiner-Kneippove sladne kave, katera je zdravju koristna. Splošno je že znano, kako prijetna in okusna kava se dobi na ta način, in kako pomirja in krepi živce, dočim jih čista bobova kava razburja in slabi. Tega pomočka svojemu zdravju naj bi nihče ne opustil, zlasti pa bi se ne smela dolgo obotavljati nobena gospodinja, da upelje in uporablja v blagor svoje družine zdravo domačo Kathreiner-Kneippovo sladno kavo v znanih izvornih zavitkih.

Zakonito vpisana

Svetovnoznan

ruski karavanski čaj

bratov

K. in C. Popoff
v Moskvi.

varstvena znamka.

Najfinejša znamka.

Dobavitelji več evropskih dvorov.

V izvornih zavojih se dobivajo v vseh dotičnih finejših prodalnicah. (2063 11)

Dež. gledališče v Ljubljani.

Štev. 43.

Dr. pr. 1062

V nedeljo, dné 16. decembra 1900.

Začetek ob 3. uri.

Popoludanska ljudska predstava ob znanih cenah.

Opera.

Šestikrat na slovenskem odru:

Nikola Šubić-Zrinjski.

Glasbena tragedija v 3 dejanjih (8 slikah), po drami Th. Koern-erja napisal Hugo Badalich, uglašil Ivan pl. Zajc. Kapelnik g. H. Benšek. Režiser g. J. Noll. Št. 44. Dr. pr. 1063.

Začetek ob 8. uri.

Tretjikrat v sezoni:

Šivilja.

Burka s petjem v štirih dejanjih. Spisal Ludovik Held. Uglašil Karol Millöcker. Režiser g. Rudolf Deyl. Kapelnik g. H. Benšek.

Prihodnja predstava bude v četrtek, 20. decembra. Operna noviteta. Prvikrat na slovenskem odru: „Tannhäuser“.

Umrli so v Ljubljani:

V hiralnici:

Dne 13. decembra: Peter Jenko, gostač, 80 let, ostarelost.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 396 m. Srednji zračni tlak 736-0 mm.

Dec.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrarji	Nebo	Pogodba v %
14	9. zvečer	748.0	-40	brezvetr.	megla	00 mm.
15	7. zjutraj	748.8	-53	sl. jug	megla	
	2. popol.	746.4	-29	brezvetr.	megla	

Srednja včerašnja temperatura -4.2°, normala: -1.5°.

Dunajska borza

dne 15. decembra 1900.

Skupni državni dolg v notah	98.35
Skupni državni dolg v srebru	98.10
Avstrijska zlata renta	118.40
Avstrijska krona renta 4%	98.50
Ogrska zlata renta 4%	116.95
Ogrska krona renta 4%	92.10
Avstro-ogrsko bančno dežnico	1692 -
Kreditne delnice	674.25
London vista	240.15
Nemški drž. bankovci za 100 mark	117.65
80 mark	23.53
80 frankov	19.13
Italijanski bankovci	90.60
0. kr. cekini	11.36

Vsakdanji zaslužek

dobe zaupanja vredne osebe vsacega stanu

ako zastopajo neki najboljše kreditirani finančni zavod, ki se peča na najsolidnejši podlagi s prodajo avstrijskih in ogrskih državnih in zasebnih sreč na mesečne obroke. Ponudbe sprejema Haasenstein in Vogler na Dunaju pod „Aetlengesellschaft No. 100“. (2571—1)

Ljubljanska kreditna banka

Laibacher Creditbank

v Špitalskih ulicah št. 2

menjalnica v prtičju

sprejema vloge na hranilne knjižice ter iste obrestuje po 4 % od dne vloge do dne dviga,

2 % rentni davek od teh hranilnih vlog plača banka sama.

Ljubljanska kreditna banka

Izplača tudi večje svote brez odpovedi. 1877 78

Zunanjim vlagateljem

so na željo poštne hranilnične položnice na razpolago v svrhu poštne proste vpošiljatve zneskov.

100 do 300 goldinarjev na mesec

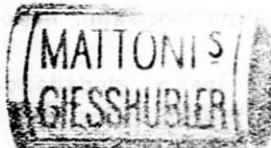
lahko zaslužijo osebe vsacega stanu v vseh krajih gotovo in pošteno brez kapitala in rizike s prodajo zakonito dovoljenih državnih papirjev in sreč. — Ponudbe na: Ludwig Österreichischer, VIII., Deutsche gasse 8, Budapest. (24-7—2)

Izurjena

blagajničarka

išče službe pod ugodnimi pogoji.

Vpraša naj se v upravištvu Slov. Naroda*. (2563—1)

(36-11)

Priporoča se, paziti na to znamenje, užgano v probek, in na etiketo z rudečim orlom, ker se jako pogostoma prodajajo ponaredbe Mattoni-jeve Giesshübler slatine.

V Ljubljani se dobiva pri Mihaelu Kastner-ju in Petru Lassnik-u in v vseh lekarnah, večjih specijarijah, vinskih in delikatesnih trgovinah.

Dr. Friderika Lengiel-a

Brezov balzam.

Že sam rastlinski sok, kateri teče iz breze, ako se navrti njeno deblo, je od pamtveka znan kot najizvrstnejše lepotilo; ako se pa ta sok, po predpisu izumitelja pripravi kemičnim potem kot balzam, zadobi pa čudovit učinek.

Ako se namaže zvečer ž njim obraz ali drugi deli polti ločijo se že drugi dan neznatne luskinje od polti, ki postane vsled tega čisto bela in nežna.

Ta balzam zgledi na obrazu nastale gube in kozave pike ter mu daje mladostno barvo; polti podeljuje beloto, nežnost in čvrstost; odstrani kaj naglo pege, žoltavost, ogerce, nosno rudečico, zajedce in druge nesnažnosti na polti. — Cena vrču z navodom vred gl. 1'50. (37—23)

Dr. Friderika Lengiel-a

BENZOE-MILO

Najmilejše in najdobrodejnejše milo, za kožo nalašč pripravljeno, 1 komad 60 kr. Dobiva se v Ljubljani v Ub. pl. Trnkóczy-ja lekarni in v vseh večjih lekarnah. — Poštna naročila vzprejema W. Henn, Dunaj, X.

NAJLEPŠE PRAZNICNO DARILO
V NOBENI SLOVENSKI HIŠI SE NE BI SMEL
POGREŠATI

POEZIJE

DOKTORJA

FRANCETA

PREŠERNA

UREDIL SKRIPT. L. PINTAR

ILUSTRIRANA IZDAJA, SEŠITA 5 K, V PLATNU VEZANA 6'40 K, V USNU VEZANA 9 K. NATISNILA IN ZALOŽILA IG. FL. KLEINMAYR & FID. BAMBERG V LJUBLJANI ••• DOBIVAJO SE PO VSEH KNJIGOTRŽNICAH •••

V „Narodni kavarni“

oddajo se sledeči listi:

Slovenski Narod	Narodni Listy
Slovenec	Zlata Praha
Laibacher Zeitung	Arbeiter Zeitung
Hrvatsko Pravo	Ueber Land und Meer
Vinac	The Graphic
N. da	Kikeriki

(2564—1)

Kramarija

z mešanim blagom na dobrem (2569) prostoru se ceno proda. 1

Naslov pove upravištvu „Slov. Naroda“.

Proda se popolnoma nov

Mayer-jev (2543—2)

Conversations-Lexicon

(complet 18 zvezkov).

Kje? pove upravištvu „Slov. Nar.“.

Županstvo v Sodražici

išče izkušenega

občinskega tajnika.

Plača po dogovoru Vstop ob novem letu. (2541—2)

Hiša

v Vodmatu, Zaloška cesta št. 4 (pri peku)

se proda iz proste roke.

Več pri lastniku (2559—1)

Vino

lastnega pridelka, okolu 400 veder, jako dobre kakovosti, rudeče in belo od vinograde Videm prodaja (2534—3)

S. F. Schalk

v Sevnici (Lichtenwald).

Kobbe-a podganji kruh

pripravljen za porabo!

Brez nevarnosti za ljudi, hišne živali in kure; gotovo sredstvo za uničevanje podgan in miši. V zavojih po 50 in 90 kr. se dobiva v edini zalogi

J. Bergmann-a v Rudolfovem. (2556—7)

Božična darila!!!

Za 8 kron

spalne suknje

in višje, dalje najfineje izdelana

konfekcija za dame, gospode in otroke

vse zdaj pred Božičem po čudovito znižanih cenah.

Dobiva se le

v angleškem skladišču oblek

v Ljubljani, na voglu sv. Petra in Resljeve ceste št. 3.

Z velespoštovanjem

(2575—1)

Oroslav Bernatović.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1900. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 5 m po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 17 m jutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. V oktobra in aprila ob nedeljah in praznikih v Linc. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 6 m popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genova, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vane, Hebr, Franzove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — Proga v Novo mesto in v Kočevje. Osonni vlaki: Ob 6. uri 54 m jutraj, ob 1. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 55 m zvečer. Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža. Ob 5. uri 15 m jutraj osonni vlak v Dunaj via Amstetten, Lipskega, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzna, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka Franzensfeste. — Ob 1. uri 16 m dopoldne osonni vlak v Dunaj via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzna, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, St. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 38 m popoldne osonni vlak v Dunaj via Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak v Dunaj via Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. V oktobra in aprila ob nedeljah in praznikih iz Linca. — Proga iz Novega mesta in Kočevja. Osonni vlaki: Ob 8. uri in 21 m jutraj, ob 2. uri 32 m popoldne in ob 3. uri 48 m zvečer. — Odhod iz Ljubljane juž. kol. v Kamnik. Ob 7. uri 28 m jutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 50 m zvečer. — Prihod v Ljubljano juž. kol. iz Kamnika. Ob 6. uri 49 m jutraj, ob 11. uri 6 m dopoldne, ob 6. uri 10 m zvečer.

Dobro ohranjen

klavir

se prodaja po nizki ceni.

Naslov pove iz prijaznosti upravnistvo „Slov. Naroda“. (2505—3)

Zahvala.

Podpisani osem pogorel v noči od 21. na 22. novembra t. l. Vodstvo banke „Slavije“ mi je takoj izplačalo celo ovoto, za katero je bila hiša zavarovana. Zato se tukaj banke „Slavije“ toplo zahvaljujem, in jo vsakemu kmetu najbolj priporočam.

Anton Leskovec
v Felicnem vrtu štev. 18.

Prodaja vina.

Podpisani prodaja pristna istrska vina, teran, refoškati, rudeči Opello iz Visa, kakor tudi izvrstna bela vina od 15 kr. naprej iz kleti v Pulju (Pola) ali iz Vodnjana (Dignano, Istra).

Istotako se prodaja tudi

fino namizno olje.

Krištof Cossovel in drug
veletržec v Pulju, Istra.

Popolno nadomestilo za francoski Cognac

dajejo znamke starorenomiranih tovarniških firm (2485-3)

Gróf Keglevich István utóda
Promotor. Ustanovljeno 1882.

(Grofa Štefana Keglevicha naslednik.)

Ti kognaki so zaradi svojih izbornih kvalitiet jako razširjeni in so znameniti, extra, extra, extra, in V. S. O. (Fine Champagne d'Hongrie).

Povsod na prodaj.

Holandsko-ameriška proga Rotterdam-New-York.

Prihodnje odplute:

20. dec. Statendam	12-30	popoldne.
27. dec. Potsdam	5-00	popoldne.
3. jan. Spaarndam	12-00	opoldne.
10. jan. Rotterdam	4-30	popoldne.

Novi parniki na 2 vijaka.

Rotterdam 8302 ton, Statendam 10.320 ton, Potsdam 12.500 ton. (2062—11)

Cene v prvi kajiti od 264 K naprej iz prista-drugi kajiti od 228 K nišča III. razred 209 K 40 h z Dunaja.

Pisarne na Dunaji: Za kajite: I., Kolowratring 10; za III. razred: IV., Weyringergasse 7 A. Avstr. podružnice v Brnu, Inomostu in Trstu.

Najfinejši

kanarčki pevoji s Harca!

(2392—4)

Votlo in okroglo žvrgoleči se razpošiljajo proti povzetju od 8 do 20 mark; 8 dni čas za poskušnjo, prememba dovoljena, prospekti brezplačno.

W. Heering, St. Andreasberg, (Harz) 427

Kot knjigovodja

za žago na Kranjskem

se sprejme v komotoar neoznjen ali oženjen knjigovodja (kristjan) z malo družino

Taisti mora biti bitri računar ter za neshliv v vseh v žagarsko stroko spadajočih delih; slovanški jezik je neobhodno potreben

Oziralo se bode le na samostojno ter izredno spretno en-rgično moč

Ponudba z referencami ter zahtevno plače pod „Z. F. 8“ na upravništvo „Slov. Naroda“. (2492—4)

Prostovoljno se prodaja:

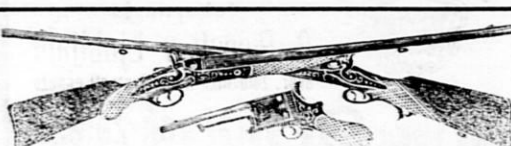
zemljišče gospe Ide pl. Rajakovič na Ogrizekovem v Dobernežu, d. o. Tepanje, za 30.000 K,

zemljišče v Tepanjah za 3600 K,

kmetija v Konjicah, 5 minut od kolodvora, za 8800 K,

zemljišče v Stranica za 15.000 K pod jako ugodnimi plačilnimi pogoji. Več pové (2515—2)

dr. Ivan Rudolf
odvetnik v Konjicah.

Tovarna ustanovljena 1. 1870.

Anton Sodja, puškar v Borovljah (Ferlach) Koroško

priporoča puške in revolverje iz svoje zaloge in tovarne, izdelane po najnovejših sistemih iz najboljšega blaga in z gotovim strelom.

Specialitete: Trocevne puške prav lahke, 2 kg 80 dkg tehtajoče. Za vsako delo sem vester porok sam. Puške so c. kr. uradno preizkušene.

Prezvamem vsako popravilo in predelovanje, narejam nova kopitšča ter izvršujem vse hitro in po najnižjih cenah

Cenike dopošiljam slovenske ali nemške brezplačno in franko. (1963—13)

Staro preizkušeno dijetlično kosmetično sredstvo (namazanje) za ojačenje in okrepčanje kit in mišic človeškega trupla.

Kwizdov fluid.

znamka kača.

(Turistovski fluid.)

Vporabljajo ga turisti, kolesarji in jezdeci z uspehom za ojačenje in zopetno okrepčanje po daljših turah.

Gena 1 steklenici K 2—, 1/2 steklenici K 1-20.

Pristen na prodaj v vseh lekarnah.

G. Glavna zaloga: (1336-7)

Okrožna lekarna v Kerneuburgu pri Dunaju.

V najem se da

kopališče.

V zdravilišču Toplice na Dolenjskem se da v najem z letom 1901. toplo kopališče, obstoječe iz zdraviliške hiše, stanovanjske hiše s postranskimi poslopji in vrtnimi nasadi, eventualno se najame kopališki oskrbnik in restavratér. Ponudbe naj se pošiljajo do dne 1. februvarja 1901 podpisaneu uradu ter naj se navede vsota letne najemščine, istotja naj se pošiljajo tudi prošnje za omenjeni službi. Splošni pogoji so na vpogled tukaj. (2523—2)

Kneza Auersperga gozdarski urad
Soteska, pošta Straža na Kranjskem.

CHOCOLAT

SUCHARD

Svetovna razstava 1900

GRAND PRIX

Najvišje odlikovanje.

Moderce

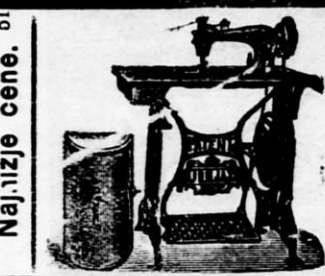
najnovejše fačone,

najboljši izdelek

priporoča 51

Alojzj Persché

Pred škofijo št. 22, poleg mestne hiše.

Ivan Jax

Ljubljana, Dunajska cesta 13.

Tovarniška zaloga

šivalnih strojev

in velocipedov.

Suha bukova drva

kupuje v vsaki množini

trgovina na Dunajski cesti št. 45 v Ljubljani. (2537—2)

Dunajsko melanžo

žgano kavo, mešanih najfinejših vrst (2023) priporoča a fl. 2— kilo (64)

Edmund Kavčič

Prešernove ulice, nasproti glavni pošti.

Za Božič

priporoča (2512—3)

Rudolf Kirbisch

sladčičar na Kongresnem trgu

najfinejše okraske za božična drevesca, iz španske pene, sl-dkorja, kiten, jabolk, likerja itd. daje raznovrstne attrappe, figure iz sladkorja in čokolade, kandirano in glazirano sadje v lepih lastin ali pa lesenih zabojčkih ali košaricah. Bonbone, bonbonijere, kitnov sir, najfinejše ča no pecivo, pacience pecivo, šampanjske biskvite, suhar, čajne vafelne, Karlovarske oblate za Pišinger-torte, lectaste štruklje, poprnjake in medenjake.

Dalje priporočam

najfinejše vrste čaja, ruma, cognaca, marmelade, cacao, čokolade, kompote, desertna vina in likerje.

Za praznike

pince, kolače, vse vrste potic z orehi, medom, mandelni, rozinami in lešniki napolnjene

Vnanja naročila se točno izvršujejo.

Asortirani okraski

za božična drevesca od 4 K naprej.

Razglas.

Vsled sklepa upniškega odbora prodala se bode dne 17. in 18. decembra t. l. v konkurzno maso Matije Miklavca, pekovskega mojstra v Ljubljani in Spodnji Šiški, spadajoča zaloga raznovrstne moke in sicer:

v prodajalni v Ljubljani, Rimska cesta št. 5, v ponedeljek, dne 17. decembra 1900 ob 9. uri dopoldne, in v prodajalni v Spodnji Šiški h. št. 33 v torek, dne 18. decembra 1900 ob 9. uri dopoldne.

V Ljubljani, dne 15. decembra 1900.

Upravitelj konkurzne mase:

dr. Albin Kapus, odvetnik v Ljubljani.

!Prvi kranjski konjak iz dolenjskih vin!

Odlikovan za svoja vina in konjak pri dunajski jubilejski razstavi 1898. leta. (1878—4)

Podpisanec priporoča svojo zalogo pristnega dobro obležanega

konjaka iz dolenjskih vin

v steklenicah, nadalje svojo zalogo dobrih, pristnih in starih

dolenjskih vin iz američanskih cepljenih in starih trt

Opozarja se na

ter pelinkovca.

užgani probeki!

A. I. Wutscher

Brezovica, Št. Jernej, Dolenjsko.

Dobiva se pri g. J. Praunseiss-u v Ljubljani.

!Brinovec in slivovec v steklenicah!

Američansko trtnice!!!

Pri sv. Petru v Savinski dolini
se prostovoljno proda

hiša

v sredi vasi, pripravna za mesarijo, štacuno ali gostilno. Hiša je blizu kolodvoru, in ima hleve za konje, svinje, in govedo. — Več se izve pri gostilničarju g. Sribarju na kolodvoru. (2536-2)

Kataralis.

Te prsne pastile se priporočajo po svojem izbornem in naglem učinku kot najboljšo varstveno in olajšujočo sredstvo pri kašlju, hripavosti in kataris prav same po sebi, imajo torej prednost pred vsemi drugimi enakimi sredstvi. Kataralis pastile imajo dober okus in ne vplivajo v nobenem oziru škodljivo na želodec, kakor se to večkrat zgodi pri enakih izdelkih.

Dobivajo se po 50 vin. veliki zavoji v Ljubljani pri lekarnarjih M. Leustek-u in Ubaldu pl. Trnkoczy-ju. (1931-3)

Kupite svoji soprogi
kot božično darilo
Smyrna-Imit. 2546-1

salonsko preprogo

2 mtr. široka 3 mtr. dolga
za gld. 5.90.

Predposteljniki (Bettvorleger)
iste kakovosti za 85 kr.

Razpošilja se vsaki dan na deželo.
Zamotanje brezplačno.

Konrad Schumi

„pri novi tovarni“
Prešernove (Slonove) ulice 1, Ljubljana.

Kufekejeva moka za otroke

od avstro-ogrskih, nemških itd. avtoritet priporočena
najbolja in najcenejša hrana za zdrave in na črevih bolne otroke
Dobiva se v lekarnah, droguerijah ter v tovarni R. KUFEKE DUNAJ VI/2

Delnica

(Stammactie)

dolenjske železnice v nomin. ceni od
100 gld. (200 kron) se po ceni prodaja.

Istotam dobijo se tudi jako fini holandski in harcerski kanarčki-žvižgalci kot rolerji.

Kje? pove iz prijaznosti upravnistvo „Slov. Naroda“. (2525-3)

Mizarska zadruga

v Sent Vidu pri Ljubljani

se priporoča slavnemu občinstvu v naročitev raznovrstne temne in ilikane

sobne oprave

iz suhega lesa, solidno izgotovljene po lastnih in predloženih uzorcih.

V prav obilno naročitev se priporoča

Josip Arhar
načelnik

(1984-12)

Ugoden nakup.

Lepa, na novo zidana, enonadstropna hiša na deželi v bližini mesta Ljubljane, v jako veliki župniji, s trgovino z mešanim blagom ter krčmo se radi posebnih vzrokov s skladiščem blaga vred za nizko ceno 20.000 K prodaja. — Skupi se vsak dan od 80-120 K.

Naslov pove upravnistvo „Slovenskega Naroda“. (2499-2)

Pristen okusen jetrni tran
à 70 h. — à 1 K.

Jelkino Francovo žganje
à 1 K 20 h.

Pulcherin-Crème
dela kožo lepo, čisto, gladko in fino; à 1 K,
stekleničica za poskus
à 20 h.

Se dobi na prodaj ali naroči po pošti
v lekarni „pri orlu“ v Ljubljani.

Menthol zobni prašek dela zobe bele in tepe, samo v plehaših škatičih à 60 h.

Menthol umna in zobna
voda vzame slab duh, gneturji po jedi in po kajenju, ohrani zobe zdrave.
à 1 K.

Jedini izdelatelj (2308-6)
Mr. Ph. Mardetschlaeger
lekarnar in kemik.

Božična darila

v največji izberi ter najraznovrstnejša n. pr.: krasne papeterije pismenega papirja v najmodernejši obliki * * * * * dražestni albumi za slike (fotografije) * * * * * najmodernejši albumi za dopisnice * * * * * moderne poezijske spominske knjige * * * * * različne novitete v pisalnih garniturah * * * * * mične novosti v raznih okvirih za slike v secesijoniističnem slogu * * * * * najboljše fotografske stroje in vse v to stroko spadajoče predmete * * * * * praktične listnice in denarnice * * * * * mikavne kineške šatule, pahlače, vazne itd. * * * * * krasno izbirko božičnih, novoletnih in drugih razglednic itd. itd. * * * * *

priporoča najuljudnejše
Jos. Petrič v Ljubljani
tovarna papirnih izdelkov. (2555-1)

„Andropogon“

je najboljša, vsa pričakovanja prekašajoča sredstvo za rast las, katero ni nikako sleparstvo ampak skozi leta z nenavadnimi uspehi izkušena in z jamčeno neškodljiva tekočina, ki zabrani izpadanje las in odstrani prahaje.

Značilno je, da se pri pravilni rabi že čez 4 do 5 tednov opazi močna rast las, kakor tudi brade, in imajo novo zrasli lasje pri osivelih zopet svojo nekdanjo naravno barvo. (2011-12)

Mnogoštevilna priznanja. Cena steklenice 3 K.

✱ Dobi se v vseh mestih in večjih krajih dežele. ✱

Glavna razpošiljatev pri iznajditelju:

P. Herrmann

Zgornja Poljskava.

Preprodajalci popust.

Zaloga v Ljubljani pri g. Vaso Petrič-u in Edv. Mahr-u ter pri Albinu Rant-u v Kranji.

Št. 40.761

Razglas.

(2560-1)

Pri nekem tukajšnjem psu, ki je ugrizel enega človeka in več drugih psos, se je uradno konstatovalo, da je bil stekel.

Z ozirom na to, uvaja se v smislu § 35. zakona z dne 29. februarja 1880, drž. zak. št. 35, za mesto Ljubljano in za okrožje 4 kilometrov, trimesečni pasji kontumac. V tem času smejo se psi le s trdno torbo, ki bo popadanje popolnoma zabranjevala, na ulice spuščati, ali se pa morajo zunaj hiše vediti na vrvi.

Psi se ne smejo jemati v javne lokale, kakor gostilne, kavarne itd.

Ako bi kdo pri svojem psu zapazil sumljive znake, mora to takoj prijaviti mestnemu magistratu, psa pa do daljše odredbe varno zapreti.

Pse, ki se brez torbe, ali s tako iz mehkega usnja napravljeno torbo, ki popadanja ne zabranjuje, zasačijo zunaj hiš, bode konjač polovil in pokončal; proti nemarnim lastnikom pa se bo postopalo po dotičnih zakonitih določbah.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane
dne 12. decembra 1900.

✱ Okraski božičnih drevesc in svečice. ✱

F. M. SCHMITT
Pred škofijo št. 2

priporoča slavnemu občinstvu svojo bogato opremljeno zalogo
galanterijskih predmetov in igrač
za božična darila
po najnižjih cenah. (2384-4)

Razstava istotam v I. nadstropju.

✱ Dobitki za tombole in strelske klube. ✱

Ankerjeve stavbne tružice s kamni.
Družbinske igre i. t. d.

Denarniki, etui za smodke.

Na obisk
v magicinskih prostorih prirejene

Božične razstave

vabi najuljudnejše

J. Giontini

knjigarna in trgovina s papirjem.

Uhod v hiši Henda, 3 dvorišča. (2530-3)

Najceneje se kupuje po stalnih tovarniških cenah pri

Rudolfu Weber-ju, urarju

c. kr. zapriseženem strokovnjaku in cenilcu
na Starem trgu št. 16. v Ljubljani na Starem trgu št. 16.

Velika zaloga vseh vrst (2531-3)

ur, zlatnine in srebrnine, optičnega blaga in fonografov.

Vse po stalnih tovarniških cenah!

Za vse ure se jamči
pismeno eno leto!

Vse po stalnih tovarniških cenah!

Srebrna remontoarka za gospode K 11.20, srebrna remontoarka za dame K 11.20, zlata damska remontoarka, močni pokrovi, K 33.—, budilka K 3.20, ura na nihalo s 100 cm. dolgo omaro, 8 dni idoča, K 17.—.

Vse po stalnih tovarniških cenah!

Prva slovanska

c. kr. priv. tovarna ognjegasnega orodja

kakor: brizgalnic najnovejše konstrukcije, s sesalno in tlačilno odprtino na obeh straneh ter s patentom proti zmizlini, parnih strojev, cevij, čelad in pasov, kmetijskih strojev in perenospora-brizgalnic itd.

R. A. Smekal
Czech-Moravsko Smichov-Praga
podružnica v Zagrebu

priporoča slavnim ognjegasnim društvom, kmetijskim podružnicam ter zasebnikom svojo bogato zalogo. — Cene brez konkurence. — Ugodnosti izvanredne dovoljene. — Uzorci in ceniki brezplačno. — Ustmeni pogovori na zahtevo. — Pošiljajte franko na vsak kolodvor.

Z velespoštovanjem (391-48)

Podružnica **R. A. SMEKAL** v Zagrebu.

Primerna božična
in novoletna darila.

Naznanilo.

Čast mi je slavnemu občinstvu uljudno naznanjati, da sem svojo prodajalno in izložbo na novo preuredil in povečal; imam največjo izber vseh novosti (secesijon) zlatino, srebrnino, na novo vpeljano kina-srebro, vso namizno opravo, biciklje in šivalne stroje najceneje v primeri z drugim blagom.

Slavno občinstvo vabim na ogled in obilni obisk z vsem spoštovanjem

FRANC ČUDEN

(123-98)

urar v Ljubljani na Glavnem trgu šte. 25, nasproti rotovža.

Garancija od 1 do 5 let. Ceniki tudi po pošti prosto. Srebrne moške ure po gld. 4-50, srebrne damske gld. 4-40, zlate z močnimi pokrovi gld. 15—, budilke gld. 1-50, stenske ure na nihalo v omari 100 cm dolgi 8 dni idoče gld. 8—.

Najceneje, obvezana največja
zaloga in solidna postrežba.

Arhitekt Trumler

priporoča svojo

arhitektno pisarno na Starem trgu št. 30
v Plautz-evi hiši (2502-7)

za sestavo načrtov za cerkve, vile, hiše itd. itd., za sestavo in preizkušnjo stroškov in stavbnih računov, za sestavo stanovanjskih oprav in umetno obrtnih predmetov, kakor: pohištva, ograj, razsvetljalnih predmetov itd., tako v modernem slogu kakor tudi v drugih.

Atelije za umetniško izvršitev akvarelov, naročenih načrtov izvršenih predmetov ali pokrajin po posnetkih v naravi ali po fotografijah.

Električni
razsvetlilni predmeti
v vsakovrstnih izvršbah.

Secesija!

R. DITMAR
Dunaj.

(2370-3)

Izjava.

Podpisani izjavljam na tem mestu, da od danes naprej ne bom zalagal nobenega „konsumnega društva“ na splošno željo mojih cenjenih odjemalcev.

Svoje večletne p. n. odjemalce pa prosim, da mi do sedaj izkazano zaupanje tudi v nadalje ohranijo in se priporočam

velespoštovanjem

Peter Majdič

valjični mlin na par in turbino
v Jaršah pri Mengšu.

(2553-1)

Ure

za božična in novoletna darila.

Priporočam svojo bogato zalogo zlatih, srebrnih, jeklenih, in Tula-ur od le dobre do najfinejša kvalitete.

Zaloga pariških bronc in Meissenskih porcelanskih garnitur. Secesionistične ure.

Izborni pristno-amerikanski Edisonovi fonografi.

(2535-1)

Frid. Hoffmann

v Ljubljani, Dunajska cesta.

Prevzete trgovine.

Slavnemu občinstvu uljudno naznanjam, da sem s 1. decembrom t. l. prevzel trgovino z mešanim blagom J. N. Podrekar v Kamniku na trgu

katero bom vodil pod imenom

J. N. Podrekar-ja naslednik:

Ivan Koželj.

Postrezal bom vedno točno, pošteno in ceno.

Za mnogobrojen poset se priporoča z vsem spoštovanjem

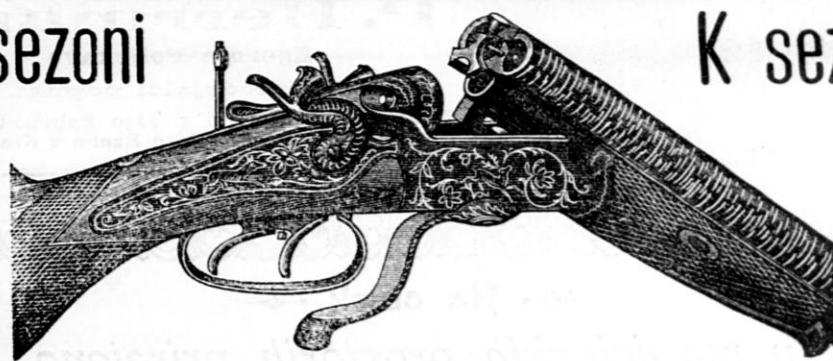
Ivan Koželj,
trgovec v Kamniku.

(2529-2)

K sezoni

K sezoni

ilustrovan cenik se pošilja na zahtevo zastoj.

ilustrovan cenik se pošilja na zahtevo zastoj.

priporočam svojo bogato zalogo pušk najnovejših sistemov in najnovejših vrste, revolverjev itd., vseh pripadajočih rekvizitov in muničije, posebno pa opozarjam na

trocevnne puške

katero izdelujem v svoji delavnici in katere se zaradi svoje lahkote in priročnosti vsakemu priporočajo najboljše.

Ker se pečam samo z izdelovanjem orožja, se priporočam p. n. občinstvu za mnogobrojna naročila, ter izvršujem tudi v svojo stroko spadajoče naročbe in poprave točno, solidno in najceneje.

Z velespoštovanjem

(1662-18)

Fran Sevčik, puškar v Ljubljani, v Židovskih ulicah.

V ponedeljek, dne 10. decembra 1900

se začne

velika božična prodaja.

Po čudovito znižanih cenah se bodo prodajali nastopni predmeti:

Sukneno blago

vsake vrste za obleke in zimske suknje.

Blago za obleke

v najnovejših izvršbah.

Barhanti

pralno pristni v najlepših barvah.

Preproge

Svilnate in volnene echarpes

v največji izbi.

Zagrinjala

Barvasti in beli robci

po vsakovrstnih cenah.

Ostanki

pod tovarniškimi cenami.

J. Grobelnik v Ljubljani

na voglu Špitalskih ulic ter Stolnega in Glavnega trga šte. 20.

(2513-4)

**priporočata svojo bogato zalogo vsakevrstnih
oblek za gospode, dečke in otroke.
Mične novosti v konfekciji za dame.
Nizke cene. (2406-6) Solidna postrežba.**

se otvori

Skrbelo se bode za **dobra, gorka ter mrzla jedila**
ter za **dobro pijačo.** (2566—1)

Najudaneje

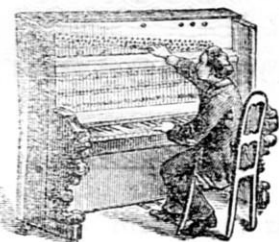
(2566—1)

Usojam se, čestitemu p. n. občinstvu najuljudneje naznanjati,
da sem ravnokar sprejel

Prelgrani klavirji, brez hib, od 60 gld. naprej, kakor tudi čisto novi **kratki klavirji** in **pianine** od 280 gld. naprej. **ne izposojajo.** Tudi se priporočam za **ubiranje** in za

Florijske ulice šte. 50.

**Klav
poprave.**

(2236—6)

Nikelnasta remont. ura.	od glđ.	1 90	in	više
Srebrna cilindar remont. ura	" "	4 50	"	"
Srebrna anker remont. ura s 15 ru-	" "			
bini in 3 pokrovi.	" "	7—	"	"
14 karat. zlata anker remont. ura s	" "			
15 rubini.	" "	24—	"	"
Ženska srebrna cilindar remont. ura	" "	4 90	"	"
Ženska 14 karat. zlata cilindar remont.	" "			
ura	" "	13—	"	"
Ura na nihalo, 100 cm doiga omara,	" "			
8 dni idoča.	" "	8—	"	"
Budilka	" "	1 50	"	"

(2548—2)

Poštna naročila se izvršé s prvo pošto.

društvo stoji pod nadzorstvom vis. c. kr. zem. vlade

posreduje pri nakupovanju

posreduje pri nakupovanju

Letošnja vina so izvanredno dobre vrste in imajo nizke cene.

Na željo se pošiljajo vzorci in cene.

(2546-2)

priporočam **ceneno** partijo

odrezano za vsako obleko.

1 " " " " **7** " . . . " **1:50**

Bluze iz najfinejšega modnega barvanta **gld. — 90.** **Velika partija suknenih ostankov** v vseh kvalitetah, najcenejše izjemne cene. — **Platno iz Krkonoških gor**, komadi à 10 metrov **gld. 2·30**, kakor tudi dobre kvalitete **platno za srajce, julet in za rjuhe.** — **Garniture**, 2 posteljni odeji, 1 namizni prt, od **gld. 3·80** naprej do najfinejše izvršbe. — **Posamezni namizni prti** od **gld. 1·30** naprej. — **Smyrna imitacijske preproge, najnovejši dessin, tekalne preproge, pavolnate in flanelaste odeje, srajce in kravate, echarpes** v bogati izbiri **po najnižjih cenah.**

(2451—4)

Z velespoštovanjem

N. F. Minibek.

Uradno dovoljena (532)
posredovalnica stanovanj in služeb
G.F.LUX
Gospodske ulice št. 6
Išče nužno:
natakarico na račun, izvrsten zaslužek;
fino sobarico: dobro kuharico, 15 do
17 gl. plače; jetna mesta; boljše sobarico
za otroke na Tirolsko (1 velik otrok), potnina
tu; 2 brhki spretni natakarici za Zagreb
za restavracijo I. vrste; čedno deklico za
vse za Ogrsko itd. itd. — Natančneje v pisarni.

Varst. marka: Sidro.
LINIMENT CAPSICI COMP.
iz Richterjeve lekarne v Pragi
priznana izborna, bolečine tolažeče ma-
zilo; po 80 h., K 140 in K 2 — se dobiva v
vseh lekarnah. (2498-2)
Pri nakupu tega splošno priljubljenega do-
mačega zdravila naj se jemljejo le origi-
nalne steklenice v zaklepnih z našo
varstveno znamko „sidro“ iz Richterjeve
lekarne, potem je vsakdo prepričan,
da je da je dobil originalni izdelek.
**Richterjeva lekarna pri
zlatem levu**
v Pragi, I. Elizabete cesta 5.

Prasko domače mazilo
iz lekarne
B. FRAGNER-ja v Pragi
Je staro, najprej v Pragi rabljeno domače
zdravilo, katero ohrani rane čiste in va-
ruje vnetja in bolečine manjša ter hladi.
V puščah à 35 kr. in 25 kr., po pošti 6 kr.
več. Razpošilja se vsak dan.
Ako se vpošlje naprej gl. 158, se pošljejo
4/1 pušice, ali za gl. 168 6/2 pušic, ali
za gl. 230 8/1 pušic, ali za gl. 248 9/2
pušic franco na vse postaje avstro-ogrske
monarhije.

Vsi deli embalaže
imajo zraven sto-
ječo zakonito de-
ponovano varst-
veno znamko.
Glavna zaloga:
B. FRAGNER, c. in kr. dvorni dobavitelj
lekarna „pri črnem orlu“
Praga
Malá strana, ogel Nerudove ulice 203.
Zalogo v lekarnah Avstro-Ogerske.
V Ljubljani se dobiva pri gospodih lekar-
jih: G. Piccoli, U. pl. Trnkóczy, M. Mar-
detschláger, J. Mayr. (1742-8)

Darila za Božič in novo leto

najceneje in fino pri

Dunajska cesta
št. 13.

Hvg. Agnola

Dunajska cesta
št. 13.

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj pripoznano izvrsten **Portland-cement** v vedno enakomerni,
vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in od-
porne trdote daleč nadkriljajoči dobroti. kakor tudi svoje priznane izvrstno **apno**.

Priporočila in spričevala

raznih uradov in najslovičnejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad:

Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Štev. 40.043.

(2520-3)

Razglas.

Radi oddaje

**mizarskih in ključarskih del za zgradbo mestne
šole pri sv. Jakobu in za jubilejsko ubožnico**

se bode dne 24. decembra t. l. ob 10. dopoldne javna pismena ponudbena raz-
prava pri mestnem magistratu ljubljanskem v prostorih mestnega stavbnega urada,
kjer so tudi načrti, proračuni, pogoji in drugi pripomočki ob navadnih uradnih urah
vsakemu na upogled razgrnjeni.

V ponudbah navesti je posamezne cene s številkami in besedami ter preračunati
skupne zneske, na podlagi katerih je določiti in priložiti 5% vadij v zapečatenih
zavitkih.

Na ponudbe, katere ne bodo pogojem zadostovale, ali katere se bodo pogojno
glasile, kakor tudi na take, ki bodo prekasno vložene, se ne bode oziralo.

Mestni magistrat v Ljubljani,
dne 6. decembra 1900.

Velika zaloga kina-srebra.

Podpisanec p. n. slav. občinstvu uljudno nazna-
njam, da sem pričel z dnem 1. decembra t. l.

v Majerjevi hiši, Sv. Petra cesta št. 4
zlatarsko in juvelirsko obrt.
Najprimernejša
božična in novoletna darila
priporočam po najnižjih cenah.
Izdelovanje in popraviljanje vseh v mojo stroko spadajočih novih
in starih del izvršujem točno in najceneje v lastni delavnici.
Za mnogobrojna naročila se najuljudneje priporočam z velespoštovanjem
Dragotin Košak, zlatar.
Za solidno blago amčim.

Naznanilo.

Čast mi je slavnemu občinstvu uljudno naznanjati, da sem na tukaj-
šnjem prostoru

v Šelenburgovih ulicah št. 3

v dr. Kosler-jevi hiši
nahajajočo se

**trgovino z drogerijami, s
strupi in materijalijami**

kupil in isto otvoril.

Številne zveze z večjimi tovarnarji in turčkami tu in inozemstva mi
dajo prijeten položaj, da lahko vsem zahtevam čast. gospodov naročnikov v
vsakem oziru ustrežem.

Zunanje naročbe izvršujejo se točno in solidno.

Za mnogobrojen obisk prosim

z vsem spoštovanjem

Anton Kane
droguist.

(2509-5)

Zopetna otvoritev restavracije.

Spoštovanemu občinstvu v Ljubljani in na deželi uljudno naznanjam, da sem **otvoril** dobro znano in priljubljeno restavracijo

„HÔTEL VIRANT“

na Sv. Jakoba trgu v Ljubljani.

Restavracijski prostori so jako lepi, udobni in svetli ter pripravi za prireditve večjih društvenih veselic. — Točil bodem pristna
in najboljša štajerska ljutomerska vina ter vedno sveže graško puntigamsko pivo. — Postregel bodem tudi lahko vsak čas
z izbornimi mrzlimi in gorkimi jedili.

Tujcem so na razpolago lepe sobe z novo opravo

za prenočišče

za voznike pa prostorno dvorišče za spravljanje vozov in lep, velik hlev za konje.

Pri hotelu je lep, velik senčnat vrt z verando, kjer se ob poletnem času vršé koncerti, ter izborna kegljišče.

Potrudil se bodem, da velecenjene goste zadovoljim v vsakem oziru z vestno, točno in ceneno postrežbo, ter prosim, da me slavno
občinstvo v mojem stremljenju kar z najizdatnejšim obiskom podpirati blagovoli.

Z odličnim spoštovanjem

Fran Čirič, hôtelir.

(2539-2)